"L-Avukat-
Difensur"

18/2/65

"L-Avukat Difensur"

ta' Mario Morais.

Kummiedja fi tlett atti.

Maqluba ghal Malti-

-mmin

Charles Attard.

Titkellmu fiha:

Bepi
Maddalena
Lucietta
Chechi
Pira
Anzolo
Filipo.

Il-Grajja ssir f'Venezja fi zmenijietna.

Ix-xena: Kamra tal-pranzu. Faccata, fuq il-lemin, Kredenza, fuq ix-xellug l-étagère. Zewg bibien f'kull genb. Fuq ix-xellug, tieqa. Fin-nofs, lampa tal-Gas u taht l-mejda. Fil-genb, fuq ix-X. is-sofa', tavolin u zewg pultruni.

Il-Kummiedja giet ipprezentata' ghall-ewwel darba b'dijalett venezjan f'Milan, nhar l-Erbgha, 25 ta' April, 1906 mill-Kumpanija Goldoniana Dora Baldanello.

L-Ewwel Att.

L-Ewwel Xena.

Bejpi, Maddalena, Lucietta u Pina.

(Bilqegħda madwar il-mejda, jiddhru li għadhom kemm spiċċaw mill-ikel.)

Bejpi: U dak l-inbid tiegħi għadu ma ġiex.

(~~Pina u ommha biex~~ Pippina jferragħ tazza nbid oħra. Madalena taħtiflu l-tazza minn idu.

U dagħsejn se niehu.

Maddalena: Xrobt bizzejjed.

Bejpi: Ħeit tazzi, mhux minlejjin biex ngħur ma nwaqqgħalekx jaqq id-dvalja.

Mad: Għidtlek xrobt bizzejjed.

Bejpi: U ija, dagħsejn oħra .... Qatra waħda.

Mad: Le, anqas qatra

Lucietta: Ikunu esagerati, mama.

Bejpi: Għidilha.. għidilha ...

Mad: (Tferragħlu ftit inbid ieħor) Ha.. Ixrob... ġesik sponza.

Bejpi: (Jixrob imbagħad jilgħaq xofftejh) Wena lil qalbi, l-inbid huwa l-ħabib tan-xjuħ.

Luc. (Tqum) Sejra nbiddel.

Mad: Ma tridx kafè?

Luc: Issa ngħid lil Pina ġġiblli kikkra fil-kamra tiegħi.

Pina (Tqum) Iva, sinjorina, issa nġiblek kikkra. (Toħroġ mill-ewwel bieb lejn il-x.

Beppi: Għad għandek żmien biex tbiddel.. Għadhom anqas daqqu s-sebgħa.

Luc: Għad irrid ~~nippruvaw~~ nagħmel xiex.. minħabba....

Beppi: Minħabba għandek dan tikol?

Luc: Indoneżja.

Beppi: Jagħtik x'indiġestjoni, imbagħad imbagħti-hik aħna.

Mad: Uj!.. Kemm għandek diskors!..

Beppi: Biż, ma nistax nitkellem.. Lut-is-saħħa tiegħi.

Luc: Mamma, x'ħin ngħajjatlek.. Ċħallimx nistenna.. Naħu ġrizmijja nsejjaħlek.

Mad: Sajjet...

Luc: U tinsiex tibagħtli l-kafè.

(Joħroġ mill-werwel bib la' jaqgħa-x.

Mad: Lilux hawn, għażiża tiegħi

II - scena.

L-istess personaġġi barra minn Luċietta.

Beppi: Kemm darrejtha tajjeb.

Mad: Qum, qum minn hemm għax issa nisbarazza.

Beppi: U jiena jiġi l-tifel?

Mad: Tiekol fil-kċina.. Qum minn hemm.

Beppi: X'ħajja!.. Ma tistax tarani daqsejn fil-paċi.. (Jaqbad il-ħolja u jwarrabha minn quddiemu).

Mad: Ibdel ftit manjiera jien taf...

Beppi: Aqta' biċċa minn dak l-ilsien.. Fejn? Il-kafè. (Jintelaq fuq id-divan)

Pina: (Ħierġa ġirja) Ġejja, sinjur, ġejja.
Mad: Ma tistax togħġbod bilgħaqlha Ċlau – miss?
Beppi: Ħallini nmiet, trid?
Mad: Ara jien... ara jiet x'sura għamiltlu dak id-diwan... Il-molol kollha kissirtom... Issa nofs laqqabtu... dal-waqt jisfanda.
Beppi: Imma jien paddun lud – dan għalxejn? Ma nistax nogħgħod kif irrid? Għalfejn xtrajtha l-għamara, biex nogħgħod inħares lejha?
Mad: Ma xtrajthiex biex tiwiżnaha, sgur.
Beppi: Issa trid... ma nikkomplux... ġa għamiltli ugiegħ la'ras. Pina? Dak il-kafe u lazza konjak.
Mad: Eh, issa se tieħu l-konjak wkoll?
Beppi: U sgur... Il-konjak kontru... le... jgħin fid-diġistjoni.
Mad: Injurant!...
Pina: (Sieħbol) Hawn il-kafé.
Beppi: Brava... qiegħda hawn u newwilli l-flixkun tal-konjak.
Pina: (Sqegħid lazza fuq it-tavolin: lil Maddalena)
Int m'intix se tieħu kafé?
Mad: Le, biżżejjed għandi nervi.
Beppi: (Jixrob il-kafé) Ol'hemm jkoklu... dma tal-gasluu... Għaddilkom kemm il-darba... Il-kafé irridu lajjet.
Pina: Għamilt erbà kuċċarini mbuqati.
Beppi: Tidher...
Mad: Ħallieh igħid... lil dan, ma tikkuntentah qatt.

Beppi (Jieħu l-flixkun tal-konjak li ġibitilha Pina u jferra ftit fit-tazza)
Nagħlu...

Mad: (Taħtaflu l-flixkun minn idu)
Int ma tistħix iżjed?

Beppi: Int ma żżidx id-dispjaċir? Iż-żejjed imbagħad... Wara kollox... jien jaqaw m'għandix il-kap tad-dar?

Luċietta (Minn ġewwa) Mama'?

Mad: (Lil Pina) Ħu kikkra kafè lil Luċietta.

Pina: Iva. (Toħroġ mill-ewwel bit-
[illegible] ix-X.)

Beppi: Iss... għalfejn tkompli għomri, biex anqas nistà nitnifes... anqas jien raġel noħroġ nitgħab partita karti mal-ħbieb...

Mad: Mela tħallejtek toħroġ ġejja u sejra ma tarax art.

Beppi: [illegible]... kemm [illegible]
Qatt fastidjajt lil xi ħadd?

Pina (Tidħol) Is-sinjorina tridek (lil Maddalena).

Mad: Ġejja.

~~Beppi~~: [illegible] tal-kawsa.

Beppi: Ma naqbdx nilbsux... Imbagħad jiġġanni... iebes, iebes... Nirrabja mgħaġġel minn imrienthom.

Luċietta: (Minn ġewwa) Mama'!

Mad: Int tinsa kif ġie, ġie, issa ġid nagħmluha mal-pulit-
ċi'aħna ġejna mhux ma min ġid nagħmluha... Missierek kien sbarpun u teqbli, beċċier. Lil kont taħdem fil-Laundry u jien ngorr it-[illegible] ~~[illegible]~~ ix-xatt...

Nad: (Jaqtagħlu kliemu) Tgħid se ddum ġejja?

Beppi: X'inhi?

Nad: Dik il-muzika sabiħa!

Beppi: ~~Għaliex qed tgħid?~~ Iva ....

Nad: Kemm hi ħasra, x'aħna l-bnedmin jgħodd... Għandna bżonn li nżommu ruħna talli aħna llum... jekk mhux għalina, għall-uliedna.

Lucitta (Ħierġa ġewwa) Mama?...

Nad: Iżda ried it-tifla tgħix bħal qabel ma kellekx tlaqtaq lill-ebda avukat. Lil-binti giska jiġġorina...

Beppi: Tagħmel se tkunu għandek edukajt lill-ulied? Ejja nagħlquha... ~~ma nitkellmux fuqha iżjed~~
M'inridx ninnaqasna iżjed miegħek.

Nad: Int, mela rrabjajt?

Beppi: Iva, sewwa qed tgħid... kieku ~~iżjed~~ kont ninnaqasna mal-għaqal dak li żball kbir... ~~li jiżżewwiġt lilek~~ aħjar ma nissuktawx... aħjar noqgħodu kwieti.

Nad: Le, le, għażiż tiegħi... dak li għandek fl-istonku tiegħek aħjar tgħidu.

Beppi: La trid inkompli, allura ngħidlek li l-ikbar żball li għamilt kien meta tħadt lilek.

(Jinżel, jirrabja u jibda jissogħol)

Nad: Tiżingħu... Tiżingħu!.. Alla qed itfeħħek...

Beppi: Iva. Qed itfallasni għax qed nieħu l-kafe

(Jkompli jissogħol)

Mad: Sitkellimx... għax linja tixrag...
(Ittaptapla fuq spallu)
Ikkalma, Bepi... Int ma tistax tkellimli
malajr tittlef il-kumpass...
Bepi: Int... Int tiltlipni minn sensija.
Mad: Għaddielek? Dis-sogħla hemm bżonn
li tikkuraha. (Ibusu).
Bepi: Il-bewsa tal Guda. (Kalma)

III Xena.
Lucietta u l-oħrajn.

Lucietta. (Tidħol minn fuq ix-xellug, liebsa l-kuspett b'dighajha mikxufin.) Fejn it-lavrant...?
Ili nigħi nghajjatlek!
Mad: Gejja, gejja.
Luc: M'għandi ebda għaġnuna minnek... Ma nistax noqgħod fuqek.
Bepi: X'għara? Fejn l-ommok kienltha xi sfiena tiegħek? Hares lejha... Mapeha għarwiena... Qed tissogra tieħu xi riħ.
Luc: Għamilli pjaċir ... ejja rranġali xagħri.
Mad: Gejja... (Lil Bepi). U int, mur ilbes... Ikkunjaġi l-konti- m'inridux insibek hekk. Bilħaqq... iċ-ċavetta tal-palk fejn qegħdtha?
Bepi: Il-umwiel kaxxun tal-kredenza.
Luc: Gejja?
Mad: Iva, imxi... (Lil Bepi). Il-libsa, il-qmis u l-għonq issibhom fuq is-sodda.
Luc: Ħaffef u ilbes l-aħjar li għandek...
Imbilli tkun imbiddel, aqgas tgħaqqadli l-ħażen xi pusuna pulita. (Toħroġ minn fuq ix-x ma' Maddalena).

IV. Xena..

Bepi, Pina, imbagħad Chichi.

Bepi: (Lil Pina) Ħ arrabbli minn qaddieni dak il-kafè.

Pina: Iva, sinjur. (Toħroġ minn fuq il-lemin bil-lazza tal-kafè).

Bepi: (Jersaq lejn il-kredenza, ixaffar. Jerġa' jimla lazza mbid. Ikanta.

"Nixorbu, nixorbu ferħana u daħqana ..."

(Jixrob. Iżżanżan l-qampiena)

Pina? Ġie xi ħadd.

Pina: (Minn ġewwa) Ġejja.

(Tidħol, biex tiftaħ)

Nena. (Minn fuq il-bieb lá fuq ix-X.) Għid lil Pina tnewwilli l-furfiċetti... Qegħdin fuq it-twaletta. (Terġa' tidħol).

Chichi: (Tidħol segwita minn Pina mill-bieb tal-faċċata.) Bonsoir, Papà.

Bepi: Ħ asalt fl-aħħar? Il-gost li nieħu meta naraħ fuq il-mejda magħna qed tiċħadulu wħoll.

Chichi: Dal-ġranet għandi xi nagħmel ħafna!

Bepi: Bil-Ġari?

Chichi: Iva.

Bepi: Paċenzja... Pina, qalleh Nena hudilha l-furfiċetti... ħallejtkom fuq it-twaletta.

Pina: Lajjeh... (Toħroġ mill-bieb lá fuq ix-X. imbagħad terġa' l-ura u tidħol mill-ewwel bieb lá fuq ix-X.).

Beppi: Nahseb li ippjakkajt, hux hassew?
Chichi: Anqas xejn.
Beppi: Dan kif? Fejn ma tkassaksa jkun?
Chichi: Le, le ... m'ghandi xejn.
Beppi: Ifhimtik... Bwiet vojta ... bla sold.
Chichi: Qisek sahhar.
Beppi: (Joħroġ il-portafoll mill-but). Mhux
hieni nipprieddkaleh imma jidhirli li
qed tabbuża wisq minnu hwiet missierek
bla mistoqsija nghem jhiex tinfoq dal-flus
kollha ... Ghandek kollox ... hattos ...
il-kappat, l-iskarpan ... li studju ... kollox
ipattis ... .
Chichi: U ghidt li ma tridx tippridkali?
Beppi: Il-kelma joggiti hekk ... Mitejn lira
fin-xahar ghal-kapriċċi ma
jidhirlix li huma ftit! ... Iżżewwek
hamsin lira?
Chichi: Ghall-inqas, tini mija.
Beppi: (Jitlghulu) Smimi lili, min hsibtni,
Hsibtni Rotschild?
Chichi: U int ma taghtinix ... Jien ma
ttabtek xejn.
Beppi: Bla ttabtnix bil-kliem ... b'wiċċek
ttabtni xorta wahda ... Ħut ħaj
li ma nhobbx naraħ bil-geddum.
(Jtieh il-flus).
Chichi: Grazzi.
Beppi: (Bi tbissima) Wara kollox ... int
ghandek raġun. Jien ma gibtekx
fid-dinja biex narak ttaħi.
Qed nghid ħażin? Ghaliex, bżonn
narak iżżomm id-dehra tieghek:
tghix l-ajjar ħajja mat-tfal?, Billi ...
tiddewwaq

ma jiħu xejn ... imt għadek żagħżugħ
Sina, ma nagħlaqx kaz li għadt il-
ħżżjin tal-logħob, hux?

Chechi: Angas biss naf inżomm il-karti-
j'idejja.

Beppi: Bravu! Jien nijjer nilbes ... nijjer
nżżejjen ... il-lejla għat-teatru.
Int għej magħna?

Chech: Għandi tila xogħol.

Beppi: Għandna pałk, rebond'ordni, numru
20, faq in-naħa tal-lemin ...
Mur kulxi-kaġa ... Għandek biċċa kosoca
tal-ħanut ... Iġġahlek tilgħaq nistejja.
(Joħroġ mill-bieb
la' fuq il-L.)

V. Xena.
Chechi u Pina

Pina: (Minn ġewwa). Għandek bżonn xi
ħaġ'oħra?

Mad: (Minn ġewwa). Le, xejn, grazzi.

Pina. (Joħroġ u bla ma tħares lejn Chechi
timor għan-naħa tal-bieb tal-fuq
il-L.

Chechi: Pina? (b'leħen baxx).

Pina. (Tieqaf.)

Chechi:x Pina, xi ħsejt tgħidli?

Pina. (B'leħen għoli) Le!

Chech: x Sgħejjatx.

Pina: Għalxejn timisisti.

Chechi: Nitolbok, Pina ... Nitolbok għaxhoplijja.

Pina: Le.

Chechi: Den Tiegħek hija ostinazzjoni ... ostinazzjoni
bla sens. Ifhimni, Pina ... jiena

ballosi' issaugajt... hadd ma jkun jaf xejn.
hadd ma jinduna.

Pura: Ola jien pustaniese.

Chech: Imma jien, jien pustaun... Jien ma
ridx li ommi u missieri isiru jafu...
Qughdda tifhimni? Wara ballosi... ghalxi
akoll...

Pura: Dan, kelleh lacaha gabel... (Bl-ikun ghola).

Chech: Lebot! Inti issemma lehnek?

Pura: Ola jien pustaniese... Ghandi bzonn
insirrah qalbi... Inti nisroga...
Lilek, gatt majtharnek nisla' nikellmek
bil-leberta'...

<u>VI</u> - scena.

Beppi u l-kumpl l-ohra.

Beppi: (riemi jaq il-l. lebes il-gmis)
Pura, ghamilli pjacir agfilli dil-
buttuna. (lil Chechi) Ma morts
tiehol xi haga?

Chechi: Leijjer, issa.

Beppi: Kollox ghandek lest fil-bcina.

Chechi: Ciaw, Papa'. (Johroq mill-ewwel
hiek la' jaq il-l.)

Beppi: (Jipprova jaqfel l-ghonq) x'kastig!...
Angas ~~li tinalja ma~~ b'xejn ma
jingafel!

Pura: Ersaq l-hawn... Ogghod bilqieghda.

Beppi: (Jogghod bilqieghda) Attenta' li ma
tograzniex.

Pura: Halli j'idejja (~~tbaghad~~ waqt li qieghda Jaqfillu l-ghonq)

Beppi: (Jidhaq u jitghawwaq) Ghalxejn... ma
jingafilx... Inhoss demmi jtaxxi!...

Pina: Hekk...! Ostilluluk!...

Bepi: (Ibaxxi rasu) Grazzi .. Tagħna kont qegħda tibki?

Pina: Le.

Bepi: Kif le? Għad għandek għajnejk ħomor.

Pina: Dħalt ilu itqal-għajni b'idi.

Bepi: Tista' tkun kif qed tgħid, imma qed nosserva li minn dak-il-ħin miġjitadiek li kont... Qabel kont dejjem daħkana: kont tkanta, kont qisek għażżiela tagħlaj minn banda għall-oħra... Kont tippersonifika l-Hena... Il-ħin nisthajlek xi Madonna minn dawk li ~~jgħosru~~ joħorġu fil-Ġimgħa l-Kbira. Kellek xi tgħid ma' xi ħadd? Ma' Mara? Tekk qalltlek xi kelma ebsa, tagħtix kaz.. insiha ... dak karattru tagħha ... Ma tarahiex kemm tgħajjat miegħi? Għiflok kulija u tiżmi ... l-Ispirtu ... Mill-bieraħ daqs li Tħobbok ... Isa... tajjar dal-biża' li għandek fiqek... Itbissem, mela għandek il-qalb, imbuħek tiġi qawwija kollok wħull.

(Jisslama l-qampiena)

Mur ara min ġie, jien se nistenna.

(Joħroġ mill-bieb li fuq il-L.)

<u>VII</u> - Xena.

Maddalena, Pina, imbagħad Anġolo u Bepi.

Madi: (Tidħol mill-bieb li fuq ix-X)

Tidħlu ġie l-konti għidlu li dal-waqt ġejjin.
(Joħroġ mit-tieni bieb ta'
jaq in-x.)

Pina: Tajjeb, sinjura.
(Joħroġ mill-paċċalà:
Jimmsiħ minn ġewwa)
Għaddi, għaddi, ~~Sur~~ Anzolo..

Anzolo: (Jidħol mill-paċċalà segwit minn Pina)
Kulħadd tajjeb?

Pina: Kulħadd tajjeb, grazzi. Int kif int?

Anzolo: Qawwi u sħiħ. Beppi hawn qiegħed?

Pina: Iva, qiegħed ġewwa, issa nsejjaħlu.
(Tersaq lejn it-tieni bieb
ta' jaq il-l.)
Beppi, hawn is-Sur Anzolettò.

Beppi: (Minn ġewwa) Anzolettò?
(Joħroġ waqt li qed jilbes
il-ġubba)
Oh is-sabiħ Anzolettò tiegħi!...

Anzolo: Ħaddanni miegħek.

Beppi: ~~Mhux~~ daqsa ... (Jgħannqu lil xulxin)
Kif int?

Anzolo: Mhux ħażin u int?

Beppi. Għadna ngħixu.

Anzolo: Taf li int qatt ma tixjieħ?
(Itih daqqa bil-mod fuq
żaqqu)

Beppi: (Jagħmel ħbieħu!) Ħallieha żaqqi...

Anzolo: Semmen? Semmen li mela
mitlaqqgħin u ħossni mitluna.

Beppi: Tiena u ħall... kieku nidt int,
kieku kienna biċċa xnowwa
flimkien.

Anzolo: Ħamsa u tletin sena... (għaddew) Ħamsa u
tletin sena minn dak inhar l-kaun.

Beppi: Qisu lbieraħ.
Anzolo: Iż-żmien igħaddi.
Beppi: Imma l-ħbiberija tibqa'.
Anzolo: U Nena, Lucietta, Checchi?
Beppi: Imdejqin b'saħħithom.
Anzolo: (Tikkarezzaha) U Pina? Pina tagħrafni? Ħij nihi?
Beppi: Tiskanta bil-ġmiem... Pina llum saret waħda minn tal-familja (lil Pina) Agħtina grokk... minn dak li kien fadal il-bieraħ.
Pina: Kif tordna.
Beppi: Mela wasalt?
Anzolo: Xi sentejn ilu... Mort il-Lukanda ħsilt daqsxejn wiċċi, kilt bukkun bis-serqa u ġejt dritt, dritt hawn.
Beppi: Brava.
Pina: (Iġġib u tqiegħed fuq il-mejda flixkun u żewġ tazzi). (Toħroġ)

Imbid.
Beppi: (Lil Anzolo) Intija hawn bilqiegħda. (Jieħu postu ħdejn Anzolo u jimlah ix-xorb).

Bis-saħħa tiegħek.
Anzolo: U tiegħek. (Jixorbu)
Beppi: X'jidhirlek minn dan l-inbid?
Anzolo: Tajjeb... Kif inħobbu jien... inixxiflek ħalqek.
Beppi: (Terġa' jimla t-tazzi) U fix-xogħol, kif inta sejjer?
Anzolo: Ma tantx sejjer tajjeb bħall-issa.
Beppi: Dan, konna nisimgħuh... Mindu iċċwint lawr dawk l-imberkin tiegħi'

makni: gorda lil kulhadd .. Il-
gamh jigbduh minn fuq il-vapuri
quhom qiegħdin jixorbu xi bajda."

Anzolo: Iżi-żmien la' dan spiċċa. Ħsibt u
għidt li jekk tikkumbinala' in d, imbiegh
~~Rollox~~ darh il-brakein u neħles
minn Rollox.

Beppi: Biegħt minn jixtrih?

Anzolo: Le.. biegħt lil Lemistokle.

Beppi: U kif se jħallas?

Anzolo: ~~Kontantan~~. Flus mal-kunsinna.

Beppi: Kemm offra?

Anzolo: Tmien mitt lira l-wieħed.. Dak
kien l-aħħar prezz tiegħu.

Beppi: Biegħu.. prezz tajjeb.

Anzolo: Il-prezz kont naf li se jgħoġbok imma
ma riedtx nirbhabat qabel nghidlek.

Beppi: Għaliex? Dak li tagħmel int
ben-fatt.. Agħlaghlu kurżuta..
dawk il-brakein x'se jagħmel bihom?

Anzolo: Ha l-kuntratt lill-Jaħam..
Il-shana qed nitkaż!
(Jibda jinża' l-ġlekk. ~~Tagħmel bir-nelu li se jneħħi l-ġlekk~~.)

Allura kuntent?

Beppi: Le, tista' tbiegh.

Anzolo: (Iqiegħed il-ġlekk fuq id-divan)
Dal-għaxa kien qed jogħtolni.

Beppi: Ixrob. (Jipprova jinża' jinsagh
imma l-flixkun wajt-)
Sleuna kalli-minnu ingib ieħor.
(Iqum, jinsag lejn il-
kredenza, jiftaħ u
jġib flixkun ieħor u
jferragh)

Beppi: Bis-saħħa tiegħek.

Anġolo: Tiegħek ukoll. (Jixorbu) Kif nixtieq mill-bieraħ niġi noqgħod ~~f'daw~~ l-hawn jien ukoll.

Beppi: Ol' hawn għalik.

Anġolo: Filgħaxija mbagħad nitlaqgħu nilgħabu it-tre sett.

Beppi: Ehh... Dan issemmiehx... Dan ipprojbit.

Anġolo: Għaliex?

Beppi: Nena ma tridx tismà' bih. Isma, il-kum lassam is-sħana (Tibda ~~[illegible]~~ tmessa' d-għimb b'xebgħa)

Uff!... Il-buttuna reġgħet qabżet...

Anġolo: X'għandha jaqq Nena? Ma tridekx tilgħab tre sett?

Beppi: Dagħbtha hu... Tgħid li hu logħob baxx u li nies bħalna m'għandhomx jilgħabuh.

Anġolo: Isma, Ninu hu s-raġel, int jew Nena?

Beppi: Ir-raġel jien u ħadd iżjed...

Anġolo: Għax allura jekk se nindaħlu fit-tresette... tibda tindaħlek x'tilbes ukoll...

Beppi: Wieħed jeħtieġ paċenzja biex ma jqajjimx kwistjonijiet... Issa qed nagħmluha ma kappa nies ~~[illegible]~~ għolja. Impjegati tal-Gvern... Imsieħba f'~~kappa~~ għaqdiet tal-karità u x'naf jien... Isorob, insorob, kabib.

VIII - Xena.

Maddalena u t-tnejn l-oħra.

Mad: (Iddhol miun jugie - K.) Oh!...

Beppi: Ara miun kaum, Nen... il-kabib laghna Anzoletto.

Anzolo: Kif int? (Iqum). Aghtini idek!...

Mad. (Imbarazza, tohodlu b'idu). Sajba grazzi...

Beppi: X'jiddhilek ukk? Akkussu!.. Kollox tajjeb... Iqhidsu su sniethi ikel il-lebsa.

Mad: Ikunx injurant!... Ghadek ~~mak~~ ma tbiesliej?

Beppi: ~~It~~... ~~It-gheth~~ Sinjur kaun gieghed... nekhajjar hiesi magharrel Kumpanija dil kabib laghna. Sied timrob?

Anzolo: Dakra wahda.

Mad: Grazzi. (Isrrabjata) Halli jimrob miun hu bil-ghatx... int saobt bizzejjed. Ikkes, thallix miun jistennieh.

Beppi: (Jlit jug tieghu) Ikkalma... Anzoletto, il-lejla alma siru l-opra. Ghandna Palk zchond'ordni... 40 lira barra mid-dhull... Idea Sabiha!... Sied tiqi maghna?

Mad. (Bejnha u bejn ruhha) Iktota!

Beppi: Nena ghall tieh goal-jiek tiqi maghna? ~~ahkun kieh~~, Nen?

Mad: Le, hiss, il-vigil iridu jmorru bl-iswed.

Anzolo: Ie... Ngajbek... hien, jien, giejt b'dani.

Beppi: Isbot... Kollox sistemajt, mistieh ~~vcathe~~ sorta jien.

Mad: Ieqhieh ma jigulsi.

Beppi: U iva jigiek... forsi jlit ~~hacunzza~~ issikkaat...... Ejja mieghi.

Anzolo: Lsmà jekk nigi, minkabba jekun hiesi nikkumlula kun.

Beppi: Iva, sewwa qed tgħid ... Mhux hekk, Nena? Isarob.

Mad: Imma ma tarax li ma tistax tieqaf jaqq nigħlejk?

Beppi: Min? Jien? Jien ma nistax jaqq nigħlejja? Jekk hu, nisfen jaqq siegi l-waħda. (Jisfen)

Mad: Għadlek int hiex ma jixrobx iżjed.

Angolo: Mariċċ qed tgħidlek sewwa... Kif xit tixrob dagshekk?

Beppi: Iggagħtuni misthi.... Kont int li qabbadtni t-triq tax-xorb... Imma mieghi... Għandi lebsa toqgħodlok pinġuli jaqqli.

Angolo: Sppermettetti.... (Joħroġ ma' Beppi mit-tieni bieb lá jaqq il-l.)

IX - Xena.

Maddalena u Pina.

Mad: Pina!...

(Tidħol Pina)

Pina: Se għandek bżonn?

Mad: Għaliex m'għidtlix li qie dak-ix-xijajk?

Pina: Sinjura...

Mad: Angas li ma tafx li ma rridux jixrob...

Pina: Hu ordnali biex inġiblu x-xorb.

Mad: Kollox tiġi tgħid lili... Qatt ma tit-għallem!... Se nagħmlu figura sabiħa mal-Konti... Beppi qa nofsu fis-sakra, l-ieħor b'dawk il-manieri tal-pajjiż... Maria

Vuġġi!... Kif se jwaqqgħuli wiċċi l-art.
Ma tagħmilx li ngħidlek!...

Pina (Tixxotta għajnejha).

Vlad: Qed tibki? Hawn ma jista' ikellmek, int? Issa, issa... ma nitfissdux iżjed...
(Timsħilha għajnejha b'maktur)
Skont belgħa... Malajr insewwah!... Iskot kwieta... Tinsiex, għadu tagħlaq snienek... M'oridx ngħidlek se xtrajnilek... nnissa issa lura x'inġal sabiħ se nagħtik.

Pina: (Tħaddanha magħha) Oh!... sinjura!...

Vlad: Żal... żal... se ~~tqaf~~ jfiġġlu tkemmixt-il-libsa...

Pina: (B'leħen jtir għoli, kważi mbikki) Le... Issa iżjed... ~~Kon~~ Int-tajta weġġ miegħi... Ma jixraqlix... Ma jisthoqqlix li nibqa' ngħix fid-dar tiegħek... Keċċini... tagħlmi-l-barra...

Vlad: Imma, x'ġralek? Għaliex għandi nkeċċik... Qed tħoss? Wara kollox jien Rożi għandha x'gabra żejda... Imur jorqod u jgħaddilu...

Pina: Mhux għalhekk, sinjura... mhux għalhekk!...

X - Scena.

Chechi u l-oħrajn.

Chechi: (Tidħol minn fuq il-lemin waqt li jkun sama' l-aħħar kelmiet ta' Pina.) Mama!...

Vlad: Huwa int?

Chchi: Għamilt jaħur... Ara ħallejtsa l-ingravatura u l-labra fil-Kamra tal-papà.

Vlad: Imma raseh fejn hi... Dejjem titlef. (Joħroġ minn fejn ġie.)

Chchi: (Minaċċjaż) Għidtilha xi ħaġa?

Pina: Le...

Chchi: Isimagħni, Pina... Sallum ħabbtek bil-kwieta, imma issa inwissik, għal ~~għid tigħid u tigħdh~~ tagħtina l-kuġin, le jiħi tattabbek xi kelma... Isbot... Ġejja l-mamà.

Vlad: (Jerġa' jidħol) Ma sibtux... Aħjar terġa' tmur ttellifa f'kamartek. (Lil Pina) Mur għamel kikkra kafè għas-sinjur... tagħmilulux ħafif.

Pina: Tajjeb, mhux f'xhiebi?

Vlad: Le. ~~(Lil Chchi)~~ (Joħroġ)

XI - Scena.

Luċċitu u l-kuġin l-oħra ?

Luc: (Liebsa l-abjad, xhullaturi) Tiena lesta. X'jidhrilkom?

Vlad: Pinġuta... pinġuta jagħ.

Chchi: Wisq... kif irrid ngħid?... Kompromettenti.

Luc: X'jiġifieri?

Chchi: Dik l-ixhullallura... għal tfajla bħalek...

Luc: Qatt ma rajt xhullaturi ikbar minn dan?

Chchi: Lra... imma dawn ma tantx

jgħoġbuni.

Mad: Qed tisdrupla? Inħom l-iġġil ma tiasc tieħu għalihom.

XII - scena.

Bepi, Anzolo u l-oħrajn.

Bepi: (riesaq ġewwa) Se ndum nistennieh? Għandu jkun għoġbok kemm ġew.

Anzolo: (riesaq ġewwa) Tlift it-triq... Ispicċajt demma kemm għandi nitla... (jitfa' muni fuq il-mejda.) Sthajjilt qiegħda magħqha f'kaxxa... Checchi, kif int? U int Lucietta?

Checchi: X'miraklu!

Luc: Din hija sorpriza sabiħa... Agħtuni bewsa...

Anzolo: (Ibusha) Kemm int sabiħa... Issibek dejjem

Bepi: Għamilt sejba sabiħa!... Issibek perfettament lil-~~papà tagħha~~ missiera... U xi tgħidli għal Checchi? X'mistoli... x'nervitura... x'ġenju... Flok jien oħra tisimgħu jiddiżubbidu...

(Lil Maddalena)

Kif x'riedi-ngħidlek? Jien jien qed ~~mnqab~~ nikoxxien bil-ażżgħar jew l-egħmug qiegħdin jinżdorbuli... m'għandix wiċċ li jisma' xerrik mi-nies.

Lucietta: (Lil Anzolo) Int qiġ ukoll it-Italja?

Anzolo: Iehh tidd~~ik~~ niġi.

Luc: Iehh x'ridek tiġi? Anzi x'ridek loqqħod ħdejja.

Mad: (Bejnha u bejn ruħha.)

Luc: Demokratika... agħar minn missiera.

Anzolo: Għidu xsaw... il-verità xrid naf...

m'intomx tarawni nidikhu? (Jissranġa ~~l-ġlekk~~ s-surtu u l-ingravata)

Luċ: Hin qabbek, dan? Ieħma ... ejja nissranġalek l-ingravata ... (Jissranġahielu) hekk aħjar.

Vlad: (Lil Anzolo) Liku fastidja jekk jekk nagħmillek avvertiment ċkejken?

Anzolo: Le, xejn ...

Vlad: ~~Nagħmu ġejt il~~ It-Liebsa ġej magħna l-konti Filippo.

Anzolo: (Jaqtagħlha kliemha). Ara? Nafu!...

Vlad: (Sorpriża) Nafu?

Anzolo: Ara... Bniedem iddisprat, ommu fl-isbitar hin ... żagħżugħ bravu... ġmien ilu kont aħjar tlett mitt lira ... fil-klas kien puntwal.

Vlad: (Tixħaqa) Oh! allura, hekk ħaġ' oħra.

Bepi: U dan, x'jagħmel?

Anzolo: Sabiħa din!... Ħabib tiegħek, dejjem hawn, jiġri ma' riġlejk u titlaqsini x'jagħmel.

Bepi: Jisma' nafuh f'Balla ... Qatt ma staqsejtx x'jagħmel.

Anzolo: Rappreżentant ta' ditta xejn ta' l-imbid u ż-żejt.

Bepi: Madalena... imma, allura it-titolu ta' Konti ...

Anzolo: Il-lum, it-titoli ma jfissru xejn... l-azzjoni, ix-xogħol li jagħmlu lil-bniedem nobbli...

Bepi: Ara, imma qed tgħid... ix-xogħol... (Lil Luċija) Ej!.. Ej!... Hemm x'tbest?

Vlad: Il-moda tal-lum.

Bepi: Moda jew mhix ... daħk li shullar, lili, ma jgħoġobnix.

Chichi: Dan, ghidlutha jien wkoll.
Ċiċelá: Lomma, papa ....
Beppi: Ighidli xejn ...
Vlad: Ibki ftit ...
Beppi: Ara mikki ... gh~~xxxxx~~ Lazzaru ghandi ghaliex nibki ...
(lil Anzolo) Tiftakar? Fi ċkunitna,
ix-xebbejbiet angas ghanghom ma
kienu jikxfu ... Issa ... issa jimxu
sal-hobbza ta' l-istonku.
Vlad: Issa tinsa mażi żmien ... Illum, dik
hi l-moda.
Beppi: Il-Moda xhallatha ghall-kaddieba ...
lil-bniet ....
Anzolo: (Lil Beppi) Ghidli ftit ....
Beppi: (Ola jisimghuxe) m'orridhiex ....
Anzolo: Abużi ....
Beppi: issemi lit-moda ....
Anzolo: (Tittghala) Eh! ... Dan l-ghajjat kollu ...
(Le tmiewer lil kulhadd)
Vlad: Allura ....
Beppi: Int tindahalx ... Ilhaq ghaslek.
Anzolo: Il-libsin se jiswielkom irħis ...
Hemm bżonn dan l-ghajjat kollu?
Ola lapsi thallimha bil-mod ...
"Isthmini bniti ... ċerti lbies ...
ma jghoddsi ghalik ... Ifta' pas sa'scalla
~~lil~~ ~~kemm~~ ... hawn ... bil-bużżilla .... . .
Vlad: Kekk jorragunaw u-nies ....
Luc: Lajjib ... issa nilbes kappa bil-
bużżilla.
Beppi: Ilbies li trid ... basta' tinsalmi ..
(Qampiena)
Vlad: Ogur gie l-konti ... Haffef Ċiċelá ..
Haffef .. (Sokrog tiġri mill-mwied
bejn lu' jagixi-X.)

Xena XIII

Pina u l-oħrajn, imbagħad Filipo.

Pina: (Minn jug il-lemin b'lazza kafè li taghti lil Madalena)

Mad: (Waqt li tieħu l-lazza lil Pina) Mur iftaħ. (Taffi l-lazza lil-Beppi)

Beppi: Għaleja? Jien m'irridx kafè.

Mad: Sorbu, jaqtuhullek tajjeb...

Beppi: Le, m'irridx kafè.

Anzolo: U issa hudu la ġibiltuh...

Beppi: Int xi tindaħal wkoll? (Jieħu l-lazza)

Filipo: (Mill-kċina) Nistà' ngħaddi?

Mad: Għaddi, għaddi, Sur Konti.

Beppi: Doqqu l-qniepen...

Filipo: Għandek raġun... Lili ma niġi jiet...

Mad: Raġuni, Sur Konti?

Filipo: Nilotbala b'l-konkà nħallieha fil-ġenb...

Anzolo: Għandek raġun...

Filipo: Int hawn wkoll? Qed nieħu gost li qed narak.

Anzolo: Jien wkoll (Jippreżentalu idu)

Mad: (Sagħrimel bħal Anzolo) Kif int?

Filipo: Tajjeb... (Joħdilhom b'idejhom) Tajjeb grazzi...

XENA XIV.

Luċietà u l-oħrajn.

Luċietà: (Minn jug ix-X. Tuġ spallejha, issa għandha xalla tal-bizzilla. Tajjeb, issa, qemgħuni? Ah, is-Sur Filipo?

Filipo: Kif int, sinjorina

Luċietà: Tajba, grazzi; int tajjeb?

Filipo: Tajjeb, tajjeb, grazzi (Jieħdu b'idejn xulxin)

Beppi: Urieda, it-tinnija dagga.
Mad: Immorru... Sur Konti... tista' tagħtni lil-binti l-abranzetta.
Beppi: Immorru.
Pina: (Bleħħen baxxi?) lil Chichi) Imxejt għal issa.
Chichi: (B'leħen baxxi) Jaqbel. (B'leħen għoli)
Morru, issa nilħaq magħkom il-karozza.
(Jitilqu lil Filippo u lil Anġolo u joħroġ mit-tieni bieb ta' wara il-kamra).
Beppi: (Lil Anġolo) U int, Anġolotto, tista' tagħti idejk lis-sinjura tiegħi.
(Filippo ~~jagħti~~ joffri idejh lil Lucieta, Anġolo lil Madalena.
Anġolo: Bil-qalb kollha!.. Hehhe.
Mad: Grazzi.
Beppi: (Lil Pina) Ejja miegħi, tiftaħ lil ħadd... Itfi d-dawl u imxi ordnat.
(Jagħtu lil Anġolo ~~mid-għatu~~ demb lis-Sur...)
Anġolotto? Taf x'qed nistenniek b'das-Sur?
Anġolo: Tagħmi?
Beppi: ~~Hiss~~ Hija l-forsi it-tejbt.
Anġolo: Hehh ... hehh ...
Mad: Stupidu!
Beppi: Ujew... ħadd ma jista' jiċċajta bik!..

Ġiuseppi Malaspi.

Tieni Att.

I scena.

Pina u Maddalena

Pina: (Tfarfar il-kredenza u kollox tidher tiegħu biex tinsotta għajnejha ... qiegħda tibki).

Mad. (Deħlin ġewwa) Pina?

Pina. (Tipprova tinsiti lejn il-bieb, imbagħad tiegħu).

Mad: Pina? (Deħlin fuq il-bieb [illegible] - x.)

Tista' tgħidli għaliex ma weġibtnix? X'int tagħmel?

Pina. (Arroganti) M'intix tara?

Mad: Mort ~~għand tal~~ għal tal-laħam?

Pina: Iva, ma nistax nagħmel kollox f'daqqa. Inkesti l-kafe' u l-ħalib għal kulħadd, nidnes, nagħmel is-sodod ... m'għandix mitt idejn.

Mad: Issa' ftit x'arroganza.

Pina: Iva tad-demm u l-laħam, bħalkom!...

Mad: Ara nagħlqilha u togħġobni tirrispondi. Ehh! nimmi idejk u mur ixtri.

Pina: (Tiġbor il-biċċa tat-tfarfir fuq siġġu) Din ħajja tal-klieb!...

Mad: Jekk xbajt, taf x'għandek tagħmel

Pina: U sew li naf.

Mad: Tajjeb ... Brava!.. Tisimgħek titkellem qisek qiegħda tagħmila mat-Tiranni. Tassew tifla rikonoxxenti... Dan tassew jimmeritawha... Darrejnih tarjin kapna ... Fissadnik,

jagħtilna bik iżżejjed.

Pina (Kommossa) Sinjura Madalena!... Il-biċċa ħobż li qiegħdin tagħtuni, qed naħdem għaliha ... qed naħdem iżjed milli jmissni.

Mad.: (Irrabjata) Isma fliet x'wiċċ tost! Biċċa ħobż!... Forsi ma nagħtikx minn kull ma jkollna...

Pina (Bikja u bejn snienha) Fejn taf!.. (B'leħen għoli)

Mad.: Int dejjem għandek raġun ... ~~Aħjar~~ Ara, aħjar immur!... ~~tara x'għandek tagħtini. Aħjar taqa li tagħtini, minflok tweġġgħi u titlaq il-barra.~~

Mad. Ara, aħjar immur, u ngħid attenta li l-bajd ikun frisk ... L-aħħar li xtrajt kienu kollhom tiżjena ... Ħaffifu d-dmux.

Pina. (Bla ma tarahu tilqafha bewsa b'idejha. Toħroġ mill-bieb tan-nofs).

II. Xena.

Madalena u Luċija.

Luċija (Dieħla fuq ix-X.) Ma' min int qed tiġġieled?

Mad.: Ma' Pina. Minn xi ftit ilhawn saret qisha demonju... Ma tistax tkellimha li ma tqumx għalik.

Luc.: Mama, ngħidilha kif inhi... Int tridha titlaq ma kollox.

Mad.: Imma lili tarawni b'idi fuq żaqqi? Naħdem iżjed minnha u jien m'inhix daqsha ... xxiehu idejja.

Luc: Wieħed irid jaqtgħaj unur magħha...
Mad: Mogħtrida għaż-żopletjina biex ikellmuha
Luc: Pera mhix sejħa bħall-oħrajn.
Mad: Mhux qalulek dan? Anzi... Ara
aħjar ma nkomplux....
Luc: (Bil-tbewwa) Mamà...
Mad: X'kont se tgħidli?
Luc: Mamà...
Mad: Kemm għajja bit-tul? Agħaġġla!...
Luc: Irrid ngħidlek ħaġa ċkejkna....
Mad: Isa... xi trid tgħidli?
Luc: Nibża... Għax malajr tagħtad tgħajjat.
Mad: Mhux se ngħajjat ... Ikellem...
tkellimnix iżjed bil-burzelli....
Luc: Is-Sur Filippo.....
Mad: Il-Konti? Kompli!...
Luc: Mamà...
Mad: (Timitaha) Mamà!... Mamà!...
Luc: Qalli...
Mad: X'qallek?
Luc: Qalli... li jħobbni...
Mad: Qallek li jħobbok?
Luc: Le... Kitibli...
Mad: (Gravi) U int, wieġibtu?
Luc: Le... Qabel irrid nara x'se
tgħiduli intom.
Mad: (Tħares lejha) Għalija....
Luc: (Tagħtagħha Kliemha). Kuntenta?
Oh!... Nizzikhajr...
Mad: Li ngħid jien biss, ma jgħoddx...
Hemm il-papà.
Luc: (B'malizzja) U lanqas li jiena u
int flimkien ma nippersważduhx?
Mad: Tifla stupida!... (Tbusha) U

x'hitiblek sabiħ!

Luc: Żżid tasf x'hitibli?

Vlad: Iva. (Joqgħod bilqiegħda ħdejn il-Karolin.

Luc: (Qill-bet toħroġ ittra u taqra:)

"Sinjorina, ħija ħaga li ma tislaħ tkun li int m'intbaħtx li jiena nħobbok"...

Vlad: Brava!... Dan bdiet sabar!...

Luc: "Ilkoll s'issa qatt m'irnejtt b'intbaħt kien għaliex sthajt minnek... għaliex kważijt li ma jisirasgħek li nersa" għajnejja lejk.

Vlad: Sbieħ!...

Luc: "B'dan kollu billi jiena rappreżentant-lu' ditta mija u ged nugandi stima kbira, għ naf li fi ftit żmien nkun ikolli pożizzjoni tajba..."

Vlad: Iva, dan, m'għandix dubju minnu.

Luc: "Dan, qajjtni naghmel kuragg li nitolbok intkabbilik, minghajr biża u mistħija... Qalbi ma jeħtiġx iżżomm aktar sieklu."

Vlad: Kemm jaf jispjega sewwa.

Luc: "Tixtieq int li nkunu lu' xulxin? Inti, naf, tista ssib żagħżugħ sebiħ sabiħa u mżejna bil-dan kollha tista ssib żagħżugħ għani jjed minnek

Vlad: Le, dan mhux probabbli...

Luc: "Imma mhux li jkun iħobbok daqsi. Ikun int tagħti b'xi mod twini li tista tiegħi l-ittra tiegħi, jiena nkellem lil papà tiegħek. Sinċieru u mbażżja, nistenna twegiba minn għandek.

Tiegħek sal-mewt-
Filippo Brazolin.

Mad: Ma kitibx it-titolu wara ismu?
Luc: Le.
Mad: Għamel tajjeb. La għandu imissu għandu jniżżlu.
Luc: X'iniżżel?
Mad: It-titolu.
Luc: Mhux xorta?
Mad: Xorta tajjeb int... Tidhirlek li kieku ma kinsx konti kont se nħallik titgħawweġ aspjantat bħal dak?
Luc: (B'rimprovera) Mamà!...
Mad: Kontessa... Il-Kontessa Brazolin!... X'isem sabiħ!...
Luc: Allura?... Tagħtihulna l-kunsens tiegħek?
Mad: Smajt-se 'gal Anzolettu... "Il-Konti huwa persuna li tista' tagħtih kull fiducja". U int, xi tgħidli? Tħobbu?
Luc: Għandi grazzja miegħu.
Mad: U jien ma nistax nitlob b'xejn. U kemm kumplimenti jagħmilli... Sinjura Madalena hekk, sinjura Madalena hekk... Żagħżugħ makakk. Dik l-ittra meta bgħatulek?
Lucietta: Ilbieraħ filgħaxija waqt li kien niżjen... xhin...

III - Xena.

Beppi u l-oħrajn.

Beppi: (Mill-faċċata) Ma nistax nifhem!... Assolutament ma nistax nifhem.
Lucietta: Hawn il-papà... Għidlu... titlifx żmien.
Mad: Ħalli jidħol.
Luc: (lil Beppi) Dal-waqt niġi... (Toħroġ minn fuq ix-X.)

Bepi: ~~X~~ Ċaw. (Lil Madalena).
Fit-kantuniera ltqajt ma' Pina. Dik it-tifla ma nafx x'għandha.

Mad: Sarit qisha xitan.

Bepi: Kif rajtha ħabbat li ħajt ninxtri s-sigarri... Waqqaftha u għedtilha biex meta tkun ġejja l-ura tgħaddi għand tat-tabakk u tixtrili erba' sigarri. Qisni tajtha xi daqqa lil ħuta... Dik ħarsa kerha...

Mad: Jaqaw irrispondietlek ħażin?

Bepi: U kif wkoll!... Ma tistax tmur tixtrihom int? Mhux is-sigarri tiegħek għandi." Bqajt nħares lejha qisni mitlugħ.

Mad: Mindalgħodu l-ħawn, erba' darbiet irrispondietni.

Bepi: Lilek, paċenzja.

Mad: X'igifieri?

Bepi: Lilek ma tikkuntentaha qatt...

Mad: Kemm sabiħ hafna... Ittrattaha tajjeb lil marti.

Bepi: Issa ħmiet ħallox... Naturalment tellajthomlha u hi, irrabjata...

Mad: Ara, ejja naqtagħha, wara kollox, dik mhix xi tifla tagħna.

Bepi: Madalena, anqas biċ-ċajt ma nridek tgħid kliem bħal dan. Mela nieħet ommha li kienet l-akbar ħabiba tiegħek, biex ma narawx lil Pina tispiċċa magħluqa f'xi Istitut. Ħadimha u rabbejniha aħna... Dan, m'għandniex biex isservina ta' sfiltura.

Mad: Min qallek, dan? Mhux dejjem

itthattajniha bhala wahda la ġenwa?
bhala wahda minn a biedna? Mhux
dejjem kulh magħna jaq il-mejda?
Mhux dejjem libbisniha decenti? mill-
ahjar li stajna?

Beppi: U hi minn-naha l-ohra, mhux dejjem inis-
pellatna?

Mad: Ġenwa qed tgħid u għalhekk issa ma
nistax noqgħod għal-għardiex taghha.

Beppi: Madalena! Qed jgħaddili kruh minn
rasi... Tista' tagħti l-hag...

(Tagħmel sinjal b'idu)

Mad: Tessir nehek.

Beppi: Li sa' hadd tilfitha rasha?

Mad: (Tidhaq) Tilfitha rasha? Bniedem
bla ras!

Beppi: Ma nafx kif qeghda tidhaq.. Mhux
li tgħarrniha kif qed tahseb int.

Mad: U d-dahhaqnix!.. Tiekk Ġina
dejjem hawn?

Beppi: Ma tibghattex tiehu? Ma tistax
tiltaqa ma sa' hadd jit-triq?
Mhux ommox il-lavrant fil-hanut
tal-lahain... u l-iehor tal-merca?
tilgha galutha sa' hilma f'widnejha..
sa' hilma li Imbabba... Wicc la'
kieb... Dawk iz-zgħazagħ ma
jistgħux jasaw xbejta.

Mad: Ġenwa qed tgħid... Nifhiem meta
kont minnix nisdi, kont għadni
żgħira, kekk kien jagħmlu...

Beppi: Liliu whall kien jimbexxek?

Mad: Kien iwaqqghuli wicci l-art.

Beppi: Wicc la' kieb.., Intant, kiex

nitkellem mir-responsabbiltà tiegħi x'għandna nagħmlu?.. Ngħattha tiegħu mill-inqas. Imma biex tergà l-ewwa intieha kiesla biex jixirgilha. Issa, lil Anzoletto rajtu xejn?
Vlad: Le, imma weghedni li għal kolazzjon għandu jiġi.
Beppi: Nkellu bżonn ma jdumx ... Minn issa nasal naqta' il-Qorti ... L-avukat difisa tiegħi.
Vlad: Chichi!... Il-Maħbuba Chichi tagħna!... Vittmamu li jagħmel unur lil familja... Mhux tafhielu, int? Inkass demmi jitkalkula mill-nifilahar li jrid jitkellem quddiem dawk in-nies kollha...
L-Intellettwali, avukati, pulizija u pubbliku:
Beppi: Kollha nies li l-affari tagħhom... Għandek xi dubju mill-kitba tiegħu? Le, le... jiena ngħir mhux... Għamilt-hafna sagrifiċċji għalieh... Iżda li kelli nagħti lil familja tà l-ampulata ttett mitt lira biex iġġiebu lil Chichi bħala avukat difensur. Tiegħi mhux dejjem kien għedt... biex tmiss il-quddiem, fid-dinja irid iħallsu il-flus u l-ħażen. Bix-xorti tagħha t-tifel tagħna mhux nieqes mit-talent... inkwantu għal flus, hawn nissiem.
Vlad: Nistenna ma napx x'imħallas u nara lil Chichi jitkellem lil dak il-mara.
Beppi: Imma xhall... ~~Naħseb~~ Nifhmekom, nistenna nara kulħadd għalieh xi jiddefendieha ibni, kienu kollha xi avukat iehor, sfurtunat li jistħoqqilha tmur għassiena sena, jew għomorha... Xi storja!... Kollha kitba togħtol

lit-tarbija tagħha dak il-bin sbieħ
li twieldet.

Vlad: Il-ħabs mhux sejjer... Dak ward u zgħar... Il-ħabs... Isma, biltaqq... Safha l-aħbar il-ġdida? Il-Konti Filippo.....

Bepi: Jagħar? Vlad il-ħabs dan wkoll?

Vlad: U le... x'int tgħid?

Bepi: Skużani...

Vlad: Kitbt ittra sabiħa lil Lucetta tagħna.

Bepi: (Sorpriż) Sabiħa!... Kitbilha, għidt? Għalfejn kitbilha?

Vlad: Biex jgħidilha li jħobbha.

Bepi: (Mitluf, b'leħen għoli-) Bniedem...!... Tagħmel dikjarazzjoni ta' l-imħabba lil binti?

Vlad: Jagħar ippretendejt li jagħmilha lilek?

Bepi: U dik ~~[illegible]~~ il-ħanxula laqgħuha din l-imħabba?

Vlad: Ara kif tkellem fuq binti.

Bepi: Jagħar din mhix binti wkoll?
Dikjarazzjoni...

Vlad: Imd lara x'ittra kitbilha...
Bi kliem iġagħlek tara bniedem
li ma jifhimx isofri żżejjed... mitluf, miġnun...

Bepi: Inġenna jien...! Bniedem iddisprat-bla sold... m'għandux habba fuqhiex jaħtaf.

Vlad: U mela żżewwiġt-int, kollok?

Bepi: Kollu dagħbieb... X'kollok int? Lucetta għandha d-dota tagħha... Tista' ssib wieħed sinjur bħalha.

Vlad: U jekk din ma tkunx trid taċċetta?

Tiha inhi kuntenta bil-lì hu? Tiha
lil Kunti tħobbu?

Bepi: Tħobbu minghajr il-kunsens tiegħi?

Vlad: Tista' tgħidli għalfejn qed tgħolli leħnek?

Bepi: Ngħajjat... ngħajjat biex nistrieħ...

Vlad: Ara, ersaq l-hawn... ejja nissaġunaw. Int lil Luċija tħobbha jew le?

Bepi: X'kull-mistoqsija tagħmilli... għaliex inħobba...

Vlad: (Jagħtagħtu kemmxejn) Tiha ma tridx tara tibki... imut b'xi marda kerha... kollini nkellmek, imbagħad tkellem int.

Bepi: Issa, naraw x'għandha xi tgħid.

Vlad: Il-Kunti...

Bepi: Issemmihulix lil dan...

Vlad: Imma allura mhux jaqa' jiġgħoddu nidħaddlu? Int m'għandekx xi tgħid jaqa, hux lasaw?

Bepi: Le.

Vlad: Jafu bħala ġenituri?

Bepi: Iva.

Vlad: Temmen li jħobba lil Luċija b'imħabba safja?

Bepi: U lil Luċija min ma jħobbhiex? Is-sitwatt tiegħu mela hemm għadek żgħira.

Vlad: U allura, imbierek, jekk taf li hu mest li jħobbha, jekk taf li jista' jagħmilha hienja għaliex tibqa' ~~tgħid le~~ twebbes rasek u tgħid le? Ikkonsulti flit, ras qara... Tgħid le biex tpaxxi lil dawk li għandhom għalina.

Bejżi: Sfakkarnisc!... Ukoll il...:
Vlad: Isrid nachom jaqraw l-ahbar fil-Gurnal, għaliex ahna ma nonqosx li naqraw l-ahbar tà dik l-eghruisija... "Il-lum, il-Konti Brazolin tgharras beis-Sinjorina Luċċetta Carantani, oħt l-avukat..." Xi jidhirlek? Mhux reklam sabiħ?
Bejżi: Lea... nghidu li tiġi oħt l-avukat... Xi idea!...
Vlad: Eh!... Allajħares ma kontx jien... Luċċetta?
Bejżi: Xi se tagħmel?
Vlad. Xejn kiena!... Nghidilha li int Kwalunt wieħed... Kienit imbażża' li int.
Bejżi: Nisla nahseb!... Saf li mela jitlaqgħa f'rasi...
Vlad: Eh!.. Int, jien beis irrid inkun għalik... B'kelma li nghidlek, nikhalmak... nimmansak u nagħmlek qisek tanef...
Bejżi: (Jidħaq) Hanef ċkejken... ċkejken minigħajr grun.
Vlad. Buffu!... Luċċetta?

IV - Xena.
Luċċetta u l-oħrajn.

Luc: (Tiġi minn ġewwa ix-xelluq) Sejjaħtli?
Vlad: (B'lehen solenni) Mur agħti bewsa l-missierek.
Luc: Papà!... (Tiġri lejh biex tgħannqu magħha.)

Bepi: (Iwarrabha ... Iekker kommoss)
Lax-darba-s-sinjorina ~~Lucetta~~ ... xi tgħid?
Mad: Lebot, int!
Bepi: Nisbol! ... Jiflu li għadha tlaqt ... omma fi xmiena ...
Mad: Ikunu jongla. Kollu għalxejn ....
Bepi: Ejja għall... mhux se jirnexxilek tgħeġġhom biż triq.
(Ibus lil Lucetta li tħall issa qiegħda ibbiegħed bieb)
Binthi, jiena bħala missierek ... M'hemmx dubju ... Kont nistieqlek ... li naqa aħjar, imma la darba għandek grazzja mogħtija u tieħu ... għall-inqas ~~stajt~~ ... ommok stajt ... mingħajr ...
Luc: Tieni, ma tkun naf b'xejn.
Mad: Jekk ma tkunx taf, x'nieħdu taħt il?
Bepi: Allura ... ninzerguhom ~~M~~ malajr għaliex il-tiben tiegħu in-nar, jagħmel malajr u anqas ingħinu ... pompieri ma jkunu bżonnjid biex jitfgħu ... Nena qiegħda tisimgħu? ~~NA~~
Mad: Ninzerguhom bla tlif taż-żmien.
Bepi: Hekk hu. U issa sejjer nibdiel ... sejjer nilbes l-isvid biex immur il-Qorti ...
Lesti l-kolazzjon.
Mad: Pina għadha ma ġietx ... Ma jidhirlekx li din qiegħda taghmel apposta?
Bepi: La tiġi tħallinha xejn ... Hallieha f'idejja ... (Johroġ mit-tieni bieb tal-jemin)

V. XENA.

Madalena, Lucetta, imbagħad Pina.

Mad: Kuntenta, issa?

Luciela: Hafna!... (Miskin il-papà kemm hu qalbu laffa.)
Vlad. Qisu zokkra, qisu bicca marzapan ghandu l-hagin tieghu, imma ibqa' sgura li hlieh ithobbok izjed minni. (Lil Pina li tit-facca fuq il-bieb tal-faccata.
Wasalt fl-ahhar?
Pina. Tagaw hrabt li hrabt?..
Vlad. (Lil Luciela) Ismaghtha fhit, x'risposti!.. Lil missierek wkoll, fhit ilu, irrispondiet-lu wkoll.
Pina: Sippreluda li ommok mistieden s-sigarri b'dal-pakkett f'idejja?
Vlad: (Tohdilha l-pakkett minn ida)
Ma lantsi hu lqil... qed taghmel ghajeb ghal-xejn
Pina Irrid nara hlieh tergghu dak il-tuq pacchu...
Luc: (B'rimprovera). Pina, ghaliex qed tirrispondilu lil mamà ghal kull kelma li tghidlek?
Pina (Mifgula). Ah jiena... imma... (Aktar bilma). ghal kull-haga la' xejn qieghda tghajjat miegħi...
Vlad: Mur... mur minn quddiemi...
Is-sinjorina tiflah tarmaha l-mejda. (Tohroġ mill-mwoal bieb la' fuq il-lemin wagt:)
Taghel ommok... ghax jehk nibqa' hawn...

VI - xena.

Luciela u Pina

Luc: Sippermettili nghidlek li l-agir tieghek

mal-mamà, ma jgħogobni xejn ... Nuisahu
offiċċi ħafna... Fejn ma nafx x'gara...
jekk xi ħadd imnimma, il-papà, il-mama
Che chi jiċċ jien, bla ma xedna għamilni-
lek xi ħaġa, allura thellem... għidilna
ċar... jekk għandna xi ħtija, lesti
biex nitolbuk maħfra.

Pina: Nitolbuni maħfra, inkom li għalija
bonta' l-istess providenza: Sgħidux dan...
Fejn ma kellix żmien li nħobba l-omm;
b'dan kollu nħoss li kellu lil din
ma tliftlhiex ma bontà nħobbha
daqskemm inħobb lil mamà tiegħi:
Jifla kar mela hames xini ilu kelli
jagħti d-dem tiegħu? Familja oħra
kienet tibgħatni li sfidi.. Il-papà u l-mamà
tiegħi, ma bagħtunix... żammuni hawn.
Għadni nara lil mamà tiegħi tiġi
u sodda tiegħi... Għadni nħoss ida
fuq moħħi, iżżejjed beja... lil papà,
dieħel u ħiereġ fil-kamra tiegħi, fuq ponot
subgħajh, biex jittawwalli... jara hiex nieni...
Maria Santissima... għaliex ma ħadtnix dak
inhar?

Luc: (Kommossa, tbusa.
Tiskiż inunt... U dan, għaliex? Int għadek
żgħira, Pina... Int għad trid tgawdi
l-kenn tad-dar... Fejn qatt ma ddabbatajt-
ni rispett li għandek lejna u apprezzajt
għalhekk għidtlek li ma nafx x'gara...
x'inhu jġagħlek timxi magħna b'dil-manjiera;
inkuna ejja nieqfu hawn ... ma nitkellmux
iżjed fuq dan. Illum, irrid nagħtik aħbar
sabiħa ... aħbar li ~~tkun~~ int-tieħu gost-
biha... Ma tħossokx kurjusa li tkun
tafha din l-aħbar.

Pina: Iva... la qed tghid li ahbar tajba.
Luc: Iva ahbar tajba u sabiha... ahlaña li l-kun sluss se nitgharraq mal-Konti Bragolin.
Pina. Nawguralek minn qalbi, sinjorina... nawguralek dak ~~l-hena kollha li tixraqlek~~ kollu li tixtieq qalbek;
Luc: Pina, kont nikun irrid jekk hawn, kieku lilek, nagħtik bhal qabel... Jiena qatt ma... Aghtini bewsa u ninsew..... (Tbewsu lil xulxin)
Issa nghinek laqqa l-mejda?
Pina. Le, Grazzi... dalwaqt lesta.
Luc: Allura kif tlesti, sejjahli.
(Tohroġ minn fuq ix-X.)

VII - Xena.

Pina u Chechi.

Pina: Alla tieghi, kemm jien disgrazzjata.
(Timsaħ għajnejha)
Chechi: (Tidħol mill-faċċata. Tilmah lil Pina u jagħmel mossa ta' dispett)
Għaliex tibki?
Pina: Ma nifhimx ħejja... emmmm...
ma nifhimx ħejja.
Chechi: Dan, int, qed tagħmlu apposta biex tghallimni...
Pina. U kif għandek il-wiċċ tgħidli dan?
Chechi: Kieku minflok qgħad hawn tibki, smajt minni....
Pina. Kieku bħall-issa ~~xaq~~ il-kuxjenza ~~għar~~ qegħda tiġi mnaqqsa... qed ~~tgħidli li għam~~ tiżżomni b'delitt.
Chechi. Delitt, delitt!... Qisek se tkun l-ewwel waħda li.....
Pina: Chechi, tkompliex, nitolbok... dan

kemm jafuzi ... Ogħġod attent għaliex Alla huwa gust ... attent għaliex għad jasal żmien u int jisgħobbik li għamilt-minni tifla disgrazzjata!...

Chechi Skem disgrazzjata jekk ma tismax minni jekk ma jhallokx jeducja jiena ... jiena, li nħobbok, li nħobbok iżjed milli taħseb int.

Pina Alla tiegħi!.. Tista' jkun li int ma thassahx titkexkexx għal hsieb biss la' dak li qed tissuġġerili..

Chechi: Le jhalli nħallik ... Sa li t-hin għall-Qorti ... M'irridx nisma' prietki.. dwejjaq ... Int weghedtni li tħallidini id-dar bla tifel la' żmien ... Issa ktifieħ li ma nabbandunahx, għaliex inħobbok ... dan il-garament m'inix nżżejjer nikser... Issa lest biex ma nħallikx tahdem....

Pina. Kemm għandek ma ssid xejn ... La [struck out] nitlaq minni hawn, lili ma taranix iżjed.

Chechi. Imbagħad naraw.. Sa dan il-lant, minn dak inhar li għedtli li ser titlaq, ġa għaddiet ġimgħa u għadek hawn.

Pina: Tibżax.. tibżax, dal-wagt [struck out] titkes minni ... Biex ma ngħaqlhomx jissuspettaw, għidtlu xi skuża nibda ngib ... Int qed tara b'għajnejk ... qiegħdin igħidu li jien m'għadnix li kont, li qiegħda nirrispondi hażin ... li qed naqtgħul minn kollox biex nidejjaqhom.. biex nitilfilhom il-paċenzja u ngagħlhom ikeċċuni l-barra.

S'issa, għad m'inniexxilix nagħmlu dan. Int taf x'jiena nsofri biex ma nikxifx is-sigriet tal-bejnietna. Ilieh, introbbok ... ma nħobbx nitlifek. Dan li nixtieq ngħidilhom lill-mama ~~tiegħek~~, u lil papà tiegħek, imma ninsab dan, ikolli nagħmilha tal-tifla ngrata ... tal-tifla bla qalb ... ikolli ngħidilhom jaħfrula li ħarbt, jew ~~[illegible]~~ qalbi, m'għandi xejn ebda sentiment, ebda rikonoxxenza x'jimporta jekk nispiċċa waħdi, abbandunata ... li ntagħli l-giti ... Dak li jbeżżagħni ... dak li jkexkixni huwa dak li nissieħ ... ~~jisthoqqli~~ li ma kienx jisthoqqli dak li għamlu miegħi, mela jien pattejtulhom tant b'ażżjonijiet tajbin. (Tibki)

Chichi: (Li qed jisma' li tilef il-paċenzja) Spiċċajt?

Pina: Le, spiċċajt... ~~It~~ Issa ssirrah issiek li ma jien se ngħidlek xejn iżjed -- (Tersaq lejn it-tieqa)

Chichi: ~~[illegible]~~ Issa jidħol...

XIII - Xena.

Beppi u l-oħrajn

Beppi: (Jidħol minn jag il-lemin) L-għodwa t-tajba, Chichi.

Chich: Lilek wkoll, papà.

Beppi: Hsibtek qiegħed il-Qorti.

Chich: Lejjer, issa.

Beppi: Int già tkellimt?

Chichi: Le.

Beppi: Kont mohhi fih... (Lil Pina) Int, ersaq l-hawn.

Pina: Xi trid? (B'arroganza)

Beppi: L-ewwel nett, jekk jghoġbok irrispondi lin-nies u mhux b'din l-arroganza kollha, imbaghad...

Pina: (Taghtih daqqa u b'lehen iebes) Eh!... Miskin hu minn twieled biex jaghti.... (Titlaq tiġri mill-ewwel bieb li jaghti il-L.)

IX - Xena.

Beppi u Chichi:

Beppi: Bnima!... Rajtha x'intistagni?

Chichi: Haqqkom izjed minn hekk... fissidtuha wisq..

Beppi: Imma issa, bizzejjed, issa nzid nuriha!.. — (Ikun sar jitlaq ghal waraha).

Chichi: Tegaf!... M'hemmux ghalfejn tishon daqshekk..

Beppi: Nzid nghallimha jien ~~[illegible]~~... manieri ahjar...

Chichi: Lea.. — Hemm bzonn tqieghda f'loka... biex izjed rispett ... jġib rikka latti bi jien barra.

Beppi: Ghandek raġun ... Jew tajbtaf tirrispetta ~~jien~~... — Imma, Sleima... Int qed tiġġennen? Inti ntaghtha l-barra? Fejn sejjer b'nazek?

Chichi: Ghalija tista' tkellimha tlieta bir-zieq jekk trid..

Beppi: Daqshekk, le... Jena twejjeb hafna

imma ~~xxxxx~~ fl-aħħar, jasal l-aħħar.
Chich: Int bħal ħlieb lat-Tiben ...
Inibah bla ma tigdem.
Bepi: Ara, simwa qed tgħid! (Mgħandise ħila noqtol dubbiena .... Chich...
M'intix sejjer titkellem?
Chich. Fuqhiex?
Bepi Fuq il-proċess ... Iva, imħassni li nisimgħek titkellem ...
Chich: Iddahħaqnie, papà! (Jidħaq)
Bepi: Indaħaqlek?
Chich; Id-difiża, meta kont studjajt tajjeb il-kas, meta ~~l-kawża~~ kont smajt il-ġuri kollu, ~~kien waqtha~~ it- ~~xxxxx~~ tibda timproviża ..
Bepi: Allura improviżata biċċa ..
Chich. Jidħirlek ... (Jidħaq).
Bepi: Il-bidu .. il-bidu biss.
Chich. (Jħares lejn l-arloġġ) Mhux aħjar ngħidilhom ...

...

imqar ~~xxxx~~ bajdiet moqlija ... u titkellem ... fis-siegħa kwart ~~xxxxx~~ tibda d-difiża.

X - Scena.

Anzolo, il-Konti Filippo u l-Avukat ....

Anzolo: (Mill-faċċata) Wasalna fil-ħin?
Bepi: Għadda, għadda, Anzolo.
Anzolo. Il-kafè, llgħajt-mal-kabibu tiegħi Filippo u għidlu miegħi ... għamilt-simwa?
Bepi: Għamilt tajjeb kapra. Lil das-sinjur irrid ~~xxxxxxx~~ nkellmu ftit.
Filippo (Jinkanwad) Lili?

Beppi: (Jersaq lejh) Dra lilek, precisament. Riedt tagħtini sorpriza, hux hassun?

Anzolo: Sorpriza?

Filipo: Sur Ġużè!...

Beppi: Int tkun tiktbu ittri lil min tħobba...

Anzolo: Lil min?

Beppi: Mhux lili, sgur.

Filipo: Jien....

Beppi: Int kien imissek, qabel kellek tafu li jien m'inhix qiegħed hawn għalxejn... Jien huwa l-missier, jekk m'hemmx xi bżall...

Filipo: Xlaqt-inkun naf...

Beppi: Jekk laqgħetx l-ittra tiegħek?

Anzolo: Imma min?

Beppi: Int hux? Lucetta... binti.

Anzolo: Jekk ma tgħidulix x'inhu nista' nkun naf għal min qiegħdin tgħidu?

Filipo: (Jagħmel kuraġġ lilu nnifsu) Fl-opinjoni tiegħi, ~~kellha raġun la' taffan tiegħi~~ bdejt niktbilha ittra lis-sinjurina Lucetta, ingastre mhux rispett ma ~~kelli ebda ħsieb li nonqos nuqqas ta' rispett~~ li għandi lejk u lejn is-sinjura tiegħek... Kienet ħaġa żgħira li ngħid lilek qabel ma nkun sgur li bintek tista' tilqa' imħabbti...

Anzolo: Ħaġa loġika.

Beppi: Int, ~~ok~~ ilħaq għaqli.

Filipo: Jekk minn naħa ħi mhux kuntenti li jien nidħol mal-familja tagħkom bizzejjed tgħiduli kelma waħda... malajr inneħħilkom l-inkomodu.

Beppi: (Pawsa.) (Mħawwad għajnejh jittagħleb, qalb la' qalbi...

Filippo: Mhux jittaghuli....
Beppi: Taghtux kelmtek li int thobba...
Filippo: Bil-qalb kollha.
Beppi: Li int dan se taghmlu mhux ghad-dota taghha, imma...
Chichi: Papà....
Filippo: (Offis) Sinjur!....
Beppi: Le... din mhux ghajr osservazzjoni ċkejkna... Il-lum, iż-żaghżagh taghna aktar iharsu lejn id-dota milli lejn ix-xebba.
Filippo: Dan, jien, ma naghmlux.
Beppi: Allura, lant ahjar... Nistghu nimxu b'idejn xulxin u Alla....
Filippo: Ah!.. Allura int kuntent...
Beppi: Hemm bzonn nirrepeti?
Filippo: (Jaghfasla idejh bil-qalb) Grazzi... grazzi....
Anzolo: (Lil Beppi) ~~Dak li ghamilt~~ Ghandek l-approvazzjoni tieghi....
Chichi: U tieghi wkoll, papà!
(Tiehu b'idejn Filippo)
Filippo: U s-sinjura Madalena, x'tghid?
Beppi: (Pawsa) Madalena... Oh!.. Din taghmel kif nghid jien...
Chichi: Fejnha Lucietta?
Beppi: Nahseb li jit- Pawsa taghha D
Anzolo: (Jersaq jag~~ti~~ l-ewwel bewsa lisa – X.)
Lucietta!.. Ejja ftit hawn... Hawn xi hadd jistenniek.

XI – Xena.

Lucietta u l-ohrajn.

Lucietta: (Minn jaghi – X) Min irid jarani? Is-Sur Filippo? (Tieqaf)

Beppi: Ersaq, ersaq l-hawn... Aghti: haw li qieghda twiegeb ghall dik l-ittra li rcevejt:

Luc: (Imhawda) Papà!...

Angolo: Aghtih bewsa sabiha!... Dan, bil-permess taghna.

Beppi: (Bic-cajt) M'ghandniex x'naghmlu, iżda ikun kuntent hafna wkoll.

Filippo (Ibusha fuq mohhha)

Beppi: (Kommoss) Fil-hajja tieghi ma kelli xejn iżjed... xejn hlief l-imhabba ta' uliedi... Mela narahom kuntenti jien ma jkun jonqosni xejn... (Pawsa) Imma, se nhalli jien le? Nittama li l-imhabba ma nhallikomx l-aptit.

XII - Xena.

Madalena - Pina u l-ohrajn

Mad: (Mill-gewwa) Int, bniedma impertinenti.

Pina: (Mill-gewwa) Issa xbajt!

Mad: (Tohrog inkurlata mill-fuq il-lemin) Min jista' jissaportiha iżjed?

Beppi: X'ġralek?

Mad: M'ghadniex jien is-sinjura... Saret hi l-padruna.

Beppi: Ghidli...

Mad: (Bla ma taghti każ tieghu) Hadd-pacenzja iżżejjed, mis-sebgha tieta l-id... Anqas jekk kont qaddisa ma nista' nissaportiha daghsekk...

Beppi: Imma, f'gieh kemm, hemm... Iġġaghalniex nitbalja...

Mad: Se nghidulek cara u tonda... Jekk ma ~~tha~~ titlaqhiex int, il-bieb lil barra nurihulha jien.

Luc: Mamà!...

Pina: (Fuq l-ewwel bieb tal-lemin)
M'hemmx għalfejn tiskanta daqshekk...
Il-bieb naf insibu jien

Bepi: Nistà' nkun naf x'ġara ... x'inqala mill-ġdid?

Luc: Pina?

Mad: (Lil Anzolo) X'jidhirlek eh? Wara li tistà' tgħid għarrika mit-tieqa...

Anzolo: Ma nistà' nifhem xejn!

Mad: Imma jien kollox fhimt... Tistħoqqilha xejn
għal dak li għamilna magħha xalkun.

Pina: Oh!... Dak li għamiltu miegħi, pattejtuhom
għall-elf darba...

Mad: Ishot!... Li ma tqumx dik ix-xeħ
twajba lil ommok... X'ġieri!...
Ħenn l-ewwel waħda li tisthet għamilek...

Pina: (Tisforza kemm tiflaħ biex iżżomm
is-sigriet tagħha) Alla tiegħi!...
Int biss taf x'jien insofri!...
Kollox għalxejn... Ma nistgħux
nkomplu flimkien... M'aħniex
magħkom iżjed ... ~~x għandha~~
~~xagħar~~...

Bepi: Ah!... Allura int xbajt hawnhekk...
Trid tmur!... Sewwa... Ħadd mhu
qed iżommok... Aħna għamilna
miegħek dak li stajna ... iżjed
milli stajna ... dawwarna ġilijnek
bir-reqqa... Issa nafu li idejna
Mhux minn qalbna... dan, għalina
huwa lil Rolgħa Kbira... ~~mitt~~
għalxejn inum hawn b'ohra...
imma la darba int ma tridx

taf.....

Pina: (B'qalba maqsuma) Tieni?

Bepi: Dak huwa l-bieb.

Pina (Tidher qiegħda tagħmel sforz biex tkompli l-istess dak li qed tħoss)

Ah!... Inħossni qed nitlef nifsi!...

Bepi Qed titlef nifs? Ftit ieħor tkun taf x'ifisser... Brocca!...

Anzolo: (Li kien qed josserva lil Pina l-ħin kollu) Bepi!....

Bepi: Qed tara eh? (Tersaq lejh)

Anzolo: Bepi... Osservaha tajjeb!

Vlad: (Lil Filippo li kienet qed titħaddet miegħu waqt id-djalogu bejn Pina u Bepi)

Kont nistimaha bħala bint!...

(Tkompli tkellmu waqt li Luċietta tersaq lejn Pina)

Bepi: Xi tridni nosserva?

Luc: (Lil Pina) A għandek il-qalb tħallini?

Anzolo: (Ikellem lil Bepi f'widnejh)

Bepi: (Sorpriż għal kollox) Eh!...

Anzolo: Ħu l-kelma tiegħi!

Pina: (Li issa tbegħdet minn Luċietta lil Checchi).

Kuntent, issa?

Bepi: Ah!.. Ma jistax ikun! Imma kif?.. Lejn? Meta?.. Ma' min?!...

Sipariju malajr.

Tielet Att.

I - scena.

Luċċilā, Madalena, imbagħad Beppi.

Luċċilā: (Tagra): Tfaċċaw?

Mad: (Thares mit-tieqa) Le.

Luc: Dal-ħin, imisshom waslu.

Mad: X'ħin hu?

Luc: Daqqu l-ħamsa.

Mad: (Tersaq lejha) Għandi idejja kesħin silġ... u tferfer, hawn, (Tmiss qalba) f'qalbi. Ma nafx kif għandek sabar taqra.

Luc: Qiegħda naqra biex nalleva xaxi... Taħseb li jien m'inhix anzjuża bħalek?

Mad: (Terġa' għal ħdejn it-tieqa) Mank waslet ~~qe~~ ~~d~~a-papa' biex igħidulna xi ħaġa.

Luc: Naħseb li kellu jibqa' hemm sal-aħħar.

Mad: X'taħseb, int, Luċċilā?

Luc: Naħseb li negħlbu t-lajjiet ċċillna...

Mad: Ah!... Wasal fl-aħħar.

Luc: (Tqum) Min, Ċeċli?

Mad: Le, il-papa'.

Luc: (Tiġri biex tiftaħ).

Mad: Bir-roghoda li għandi fuqi, anqas niflaħ nieqaf.

Beppi: (Minn ġewwa) Nena? Nena?...

Mad: Beppino?...

Beppi: (Mill-faċċata, kważi nifsu maqtugħ) Oh! Sa fl-aħħar!...
(Jintefa' bilqiegħda fuq id-diwan)

Mad: Kif mar?

Beppi: Suċċess!... Suċċess kbir!...

Luc: Tien, m'għidtilhiex?

Mad: (Taqa' bilqiegħda ħdejn Beki): Sliema,
kollox mexa miexi... Alla tiegħi...
x'eċċitament... Għidli... għidli kollox...

Beki: X'tagħtek smajtu... Ma temminx
li kien Chichi tagħna... X'leħen sod
u sabiħ!.. Leħnu mela is-sala...
kien qisu mużika...

Mad: (Kommossa) Chichi tagħna! Kompli...
Għidli, għidli...

Beki: Imma, sur, kif... emmnuni nħossha
diffiċli biex niddeskrivilkom dik ix-xena.
Chichi kien kapaċi fil-kelma... Lil-Ġurati
rajthom b'għajnejja jinxtegħlu il-dmugħ...
Nieqa li kien jinsab ħdejja smajtu jgħid:
"Bravu!.. Bravu tassew!..." Biżżejjed ngħidilkom
li meta Chichi temm id-difiża tiegħu,
wiċċu kien abjad daqs is-silġ... kien
eżawrit għalkemm anki hu kien qed
iħoss qalbu magħfusa... Imma ntefa'
bilqiegħda u miegħu dawk kollha li
kienu preżenti... wa dawn u ħoll...
Kif spiċċa qagħdu bilqiegħda... deherhom
biex jieħdu n-nifs... l-avukati l-oħrajn li mhallhom xi jgħidu u ħoll...
dawn x'applaws li kienu hemm biex
jaraw kif jagħmel xi ftask... l-Imħallfin,
il-pubbliku, il-ġurnalisti kollha jiċċaqalqu...
min jieħdulu b'idu minn hawn u min
minn hemm... Il-ġenituri tal-akkużata
intefgħulhom taħtu l-firk li ġarrbu
f'dak il-ħin... Imma bdew jgħannquh
magħhom, bdew ibusuh, ibierkuh...
waqt li dik ~~[illegible]~~ ix-xebbejba akkużata, kienet
hemm qisha magħluqa f'gaġġa,
tibki u tolfoq... ngħidilkom li kisret
qalb kulħadd...

Vlad: U int?

Beppi: Jien? Jien bqajt bilqiegħda fuq is-siġġu li kelli... inqiddem l-ingwanti biex ma ninfexx nibki jiena wkoll... Hares ftit lejn l-ingwanti (Jurina l-ingwanti tal-lemin) kiltilha żewġ subgħajn......

Vlad: Sgiepissi l-ħatja ġiet tielsa?

Beppi: Le... unanimament.

Luċ: U Ċikki, dik kien ma ġiex miegħek?

Beppi: Huwa xtaq jiġi miegħi, imma tħabbel kaduta magħhom... Kilhom ~~xxxx~~ laħaq kadlu b'idi... Dik l-għajta t'idejh għadni nħossa s'issa tibki u tgħidli... "Mur... mur għidilha lil Mama!"

Vlad: ~~xxxxxx~~ ... mil-ewwel ħaseb fija... (għandi raġun inħobbu!...)

Beppi: Imbagħad kien hemm wieħed, ma nafx min hu, smajtu jgħid: "Ara dak huwa missier l-Avukat!" Allura f'salt wieħed ġejt imdawwar bin-nies li ma kont rajthom qatt, kulħadd jifraħli... kien nies tal-affari tagħhom... ġurnalisti, insomma kollha nies tal-iskola... Imbagħad tafu kif spiċċajtha... kelli nieħodhom jixorbu miegħi...

Vlad: U int xrobt ukoll?

Beppi: Qatra waħda... Ma ridtx jistordini...

Vlad: Sgiferi l-ġurnali se jitkellmu fuqu...

Beppi: U kif... Dan wegħduhuli, anzi, ngħidlek is-sew, kien hemm

xi ħaddiel Ħlieqli f'idejh Daqsli la l-elf
biex jagħmel artikli dwar imsso.

Mad: Nizzi ħajr l-Alla... Fuq li stordu tiegħi
dilli bħal b'Alla. Anzolato kien miegħek
wkoll?

Beppi: Le... ma' miegħi kien hemm ukoll
Filippo. Marru jiġbru lil Ċlieli.

Mad: Għandi sitta-mitt-sena biex nara ti..
Tieni ħrid nitkellem wkoll.

Luc: Tiena wkoll.

Beppi: Għandkom raġun... Tinnemtilek... u
issa dil-buzzarella għaddiet... Hemm
bżonn nitkellem f'haġ'oħra. Pina fejn
qiegħda?

Mad. S'kamritha! Wara x-xena lli
dalgħodu ma riedetx tiftaħ.

Beppi: X'inhi tagħmel?

Mad. Qiegħda tiġi l-bagoll.

Beppi. Madalena... Ma jistax ikun li nitkellmu
minn hawn... malajr.

Mad. Hija tagħmel?

Luc: ~~Taħt minnha~~ (Indunni) nergħa nippruvaw...
(minnufih)
Beppi Le... l-aħlat jien nu nara.

Mad. X'ġiġifieri?

Beppi. Xejn, xejn... (Lil Luċija)
Int, mur f'kamartek.

Luc. Għaliex?

Beppi. Lil Pina nixtieq nitkellmu f'dik
issa u nara.

Mad. Nittama li ma toqgħodx tinżel
għal-kapriċċi għaddiena, titlob tagħha
hawn.

Beppi: M'għandiex bżonn tgħidli x'għandi
nagħmel... Waqt li għandi nimxi
magħha... (Lil Luċija)
Mur, għażiża tiegħi.

Lucita: La tidnu mmur, immur... imma ma nistax nifhimkom.
(Toħroġ mill-werrej bieb ta' fuq esc - X.)

Bepi: Aħna lesti tifhem kollox. (Lil Maddalena). Għid lil Pina ~~tiegħi~~ li ried inħallimha... u m'hemmx diskors... m'inħabbluhiex iżjed.

Mad: Donnu Alija tiegħi...

Bepi: (Jgħajjat) Għedtlek għid lil Pina li ried inħallimha.

Mad: Bhima!... (Fuq it-tieni bieb ta' fuq il-L.)
Pina? Pina? Ehi?! Pina!..

Bepi: Sunghileti!... Sunghileti... (Mur... għamilli pjaċir mur ixi aħdh j'kamarieti.... (Jaqbadha minn driegħa)

Mad: Ajma!... Qed tweġġagħni... għandek idejk goffi!...

Bepi: Ħa paċenzja... aħjieli...

Mad: Mostru!... (Toħroġ issabjati minn fejn esc - X.)
Bnedim goff... Raħli!...

II - Xena.

Bepi - Pina.

Bepi: Ilna miżżewġin ftit żmien... Pina?... Bdejt tifhmek tiegħi taghtikeka bl-ingharja... Pina?

Pina: (Fuq il-bieb) X'tried?

Bepi: Ersaq l-hawn. Mhux qiegħda tibża? Jagħmilek xi niekol? Mela, lesti? Lesti li qed tlesti—

biex tħallina? Issa tħalli din id-dar
li sal-lum kienet darek? Isa,
weġibni...

Pina: Xi tridni nweġbek?

Beppi: Ħaġa waħda: għaliex trid tħalli din id-dar?

Pina: Għaliex... għaliex ma nistax nissokta f'dil-ħajja...

Beppi: U hekk, f'salt wieħed... wara daqs-żmien kollu ma tistax tibqa' tgħix hawn?

Pina (Bi sforz) Kelli paċenzja aktar milli flaħt.

Beppi: Int m'intix tgħid il-verità.

Pina (Bi sforz ikbar) Jien, qatt m'għidt kelma b'oħra.

Beppi: Bħall issa qiegħda tgħidli... M'għamiltlekx marti, Lucettà, jien? M'għamilnilekx? Ċuċi sgur li m'għamillek xejn... jiġi d-dar biex jorqod... Wisq ngħidlek li kemm jien u kemm marti qatt ma għamilna differenza bejnek u bejn uliedna... Qatt m'ordnajnilek tagħmel xi ħaġa bla ma użajna l-prudenza u l-edukazzjoni... Fil-faċendi, sa fejn naf jien, marti dejjem għenitek, anzi, jekk għandek kuxjenza, tgħid li qatt ma ħallejnik titħabat aktar milli tiflaħ...
Allura?...

Pina: Skużani ħafna, Sur Beppi... Nikkomplixxi? Il-ħtija tiegħi... tiegħi waħdi... jien biex ngħid aħjar... ħtija tal-karattru ħrax li għandi... Irridek tifhem

li jiena sinciera ... Minn dak
inhar li ma bdejniex nitkellmu,
ħlieja tiegħi, naf... rajt li aħjar
ninfirdu ... Ma taħsibhiex bħali...?

Bepi: U fejn taħsibha tmur?

Pina: (Imħassba) Fejn se mmur?

Bepi: Sew... fejn se tmur?

Pina: Għadni ma nafx... Nara nidħol
ma xi familja oħra.

Bepi: U jien... li s'issa kont flok
missierek, taħseb li se nħallik
tmur bla ma naf fejn se ddaħħal
rasek?

Pina: (B'arroganza) Fejn sejra m'għandi
nagħti sodisfazzjon il-ħadd.

Bepi: Lili, ara... lili trid tagħti
sodisfazzjon aktar minn ħaddieħor...
dan hu obbligu tiegħek... obbligu
lejn dawk li taħbum bħala
missierek, imbagħad lejn
l-istess kuxjenza tiegħek...
Għadek kemm għidtli li aħna
m'għadniex nitkellmu... Tajjeb...
le, le, m'hu tajjeb xejn... Trid
tidħol ma familja oħra!.. Sa
kemm tajjeb ukoll, għalkemm ma
naf fejn tista' ssib aħjar minn
hawn... minna li jien, Bepi
Caruana, nħallik tħalli dan
qabel ma nkun sibt dil-
familja famuża oħra... qabel
ma nkun naf fejn se tmur...
dan le.... naqta' kelmti li
dan ma nippermettihx.

Pina: (Soda) Il-kun sliem... ilkun bihsiebni niltaq.

Beppi: (B'leħen għoli) Le!

Pina: U b'liema dritt iżżommni? Forsi xi waħda niġi nnunsik... biltik?
Ebda qawwa umana mhi se żżommni ~~[illegible]~~ f'dawk ~~[illegible]~~ kmienu qalbi.

Beppi: U jekk jien ~~[illegible]~~ ngagħaluk tibqa?

Pina: Nanaqlek li nagħżeż mit-triqa.

Beppi: Oh!... (Pausa. Imbagħad jagħlaq il-bieb bic-ċavetta l-ewwel bieb tal-gag ix - X.)

Pina: (Imbażża') X'int tagħmel?

Beppi: (Ferrug lejha) Pina... Haws lejja.

Pina: Jien...

Beppi: Haġa stramba... ~~Il-mummja~~ Il-ħdidid li nieqaf ma nistax nifhmu... "Tagħżeż mit-triqa!" Imma l-aktar ħaġa stramba hija l-odju... il-mibgħeda li jidher li għandek għalina...

Pina: (Ottimista) Jien nobgħodkom?

Beppi: Li tipprova tagħżeż mit-triqa mill-tibqa' ~~f'daqna~~ magħna... Dan għandu xi sliem...

Pina: Imma...

Beppi: Fuħħ għallinqas m'għandekx xi raġuni ċara... raġuni aktar ~~gandorja~~ serja... terribbli... li int m'għandekx kuraġġ tgħidha...

Pina: Ebda raġuni... Nahlijlek... ebda raġuni ċara...

Beppi: Il-mod li bih qegħda titkellem tlieni aktar xi nifhem li int qegħda taħbi l-verità... (Jagħtadha minn idejha)

għaddieh

"Hares lejja! (B'leħen soffokat)
Kemm qed ngħid? Ngħid il-verità.

Pina (Imbazza) Xi tridni nistqarr?

Peppi: Veru?

Pina: X'inhu nifhmek... Ħallini...

Peppi: Le... Teħtieġ li tgħidli kollox....
Nordnalek!...

Pina: Ħallini... Qed tweġġagħni!...
(Tittanta taħrab minnu)

Peppi: (Iżommha) Int tħobb lil xi ħadd...

Pina: Le... mhux tassew!...

Peppi: Int għandek il-xi ħadd u trid
titlaq minn hawn biex ~~taħbi~~ tistor
dnubek...

Pina: (Imbazza) Mhux tassew...

Peppi: Tiegdibx!... Kollu għalxejn... Naf
kollox!

Pina: (Tinżel għarkopptejha quddiemu)
Maħfra!... Maħfra!... (Pawsa)

Peppi: Qum minn hemm u wieġibni.

Pina: (B'leħen fgat bil-biki)
F'isem l-akbar ħaġa għażiża li għandek...
Tkellimnix fuq dan... Jiena waqajt
fil-għajb... Iva... Ittradejt l-
fiduċja li kellhom fija... Waqajt...
waqajt għaliex ma kellix esperjenza
emmmmm... Iva... Naħliflek fuq
qabar ommi... Ma kontx naf...
Ma kontx naf bil-konsegwenzi...
Anke issa... jien stess qiegħda
nistagħġeb bija nnifsi: kif stajt
ninsa l-eżempji tajba li tajtni
int u Marija... Imma, issa,
x'jiswa li wieħed jisgħobbih?

Issa m'hemmx aktar rimedju... Il-ħażin
dahaq sar... Tien sbejħa disgrazzjata...
Kont nittama sa l-inqas qabel immut
li għandi fil-ħajja tiegħi— iżda issa ma
tkunx taf b'dan li ġrali... Id-destin
rid xort'oħra... Int, issa, sirt taf
b'kollox... issa, m'għandekx għalfejn
naħbi iżjed minnek... taf kienet
hi s-raġuni... M'irridx inżomm iżjed
hawn... Immur... immur, imbiegħed
minn id-dar... lejla... il-kampanja—
li jiena nħobb aktar minn in-nies...
Jiena nitlob lil Madonna għalikom...
dejjem... kun inżomm tiegħi!...
(Tinfexx tibki)

Beppi: Le, Tina, le... Id-dnub, issa
qed ixejjaħli aktar minn qabel...
Issa, aktar ma nistaqsi inħallik timur
Hemm Ġesù f'sema, hemm Maria
li qegħda titlobbi għalik... qed
titlobbi biex nipperdonik, biex
nħobbok aktar milli għaraft
nħobbok qabel... Tibkix, Tina...
Qegħda taqsamli qalbi... Tassew...
Ara tassew li int għamilt żball
kbir... imma bl-għajnuna t'Alla
nistgħu nsewwu dan iż-żball...
Int, sa sold għandek infaddal...
Jekk ma nżbaljax, il-bank għandek
madwar tlett-elef lira... Huwa
qed ngħid? Jiena inżidlek tlett-
elef oħra, erba', ħamsa oħra jekk
ikun hemm bżonn. Maxxallah
dota sabiħa u b'hekk int tkun
tista' tiżżewweġ.

Pina: (Imbazzja) Lil min niżżewweġ?
Beppi: Lil min? Lilu... Lil dak [lil dak l-imbeċilli...] li għidtlek j'dak li għidtlek ....
(Lilu ~~xxx~~ nifsu) Wiċċ la Kelb!
(B'leħen għoli) X'jagħmel dal-minghalu? X'jismu?
Pina: X'jismu? Le, le... Dan, ma tkun tafu qatt!..
Beppi. X'għidt?
Pina. Le, le... Qatt!...
Beppi. Ma tridx tgħidli x'jismu? Għaliex? Forsi xi bniedem infami? Ara ħabsi le.... (Milqut minn xi tisrih). Pina!... Jagħmel xi wieħed niżżewweġ?!...
Pina (Niminpiti) Le... Iva, iva...
Beppi: Iva... Le... Imma x'inti tħawwad? Qegħda tħawwadli moħħi... Imma kif? Qiegħed nissuġġerilek l-aħjar soluzzjoni possibbli .. irrid nagħtik missier għal Kreatura tiegħek u int qegħda tirrifjuta dak kollu li qiegħed noffrilek, inwerwra... inkexkxa...
Le, Pina... jiħtieġ li tgħidli min hu... x'jismu, anki jekk naf li ... nissaglilek minn rqiqtik.. ... tgħidli min hu.
(Jagħbadha minn dirgħajha)
Isem il-Maħbub tiegħek... Għidli min hu... Issa... issa stess irrid naf!...

Pina: (Titħabat biex tiftaħ minnu) Le... Ħallini...

Bepi: (Mitluf) Għidli x'jismu... Titlifilex sabri... Għidli minn hu.

Pina: Oqtolni... qatt... qatt ma ngħidlek minn hu...

Bepi: Vili!... (Waqt li jkun se jsawwatha)

Pina: (Imbazza) Ah!...

III. scena.

(Cheki, Anzolo u l-oħrajn, imbagħad Maddalena u Lucietta)

Cheki: (Jitħaqq fuq il-bieb tal-faccata ma' l-aħħar kelmiet ta' Bepi. B'lehen imbazza) Pina!...

Pina: (Mitlufa, lil Cheki) M'għidt xejn!... ebda kelma!... ebda kelma!...

Bepi: (Imwerwer) Int!... Kont int... disgrazzjat!... (Ikun se jintefa' fuqu)

Anzolo: (Jżommu) Bepi!... X'se taqtgħu l'idejk?

Mad.: (Toħroġ ġerja) Min saddem dal-bieb?

Anzolo: Attent... hawn Lucietta. (Imur biex jiftaħ il-bieb)

Bepi: Ikun... ikun xi trid!...

Mad.: (Toħroġ fuq ix-X.) Dan x'ġara hu!.. Saħħartna hawn ġew?
(Tilmaħ lil Cheki u tkun se tgħanqu magħha)
Għażiż ibni!... (sorpriza)
Ma laqgħtnix bewsa? Xi ġralek?

Chichi: Xejn. (Tkaddanha mieghu bl-indifferenza)

Nad: (Tħares l-ewwel lejn Chichi, imbagħad lejn Beppi)
Għidli int... x'gara?... Wiċċek jixbah xi funeral....

Beppi: (Bi sforz) Xejn... Ma gallihsc cbinh sluu... Ma gara xejn. Kont qed nitkellem ma' Tina, imbaghad j'sall- wiehed dahlu hawna.

Nad: (Waqt li thares lejn Tina) Tkunlek taghtek xi battikala ohra.

Beppi: Le... bil-maqlub... Kollox irranġajna... Qiegħda qed nghid, Tina? Hija tammetti li żbaljat u weghdietni li ma terġax tiżżied... li xe tibqa' magħna...

Tina: ċien?

Beppi: Iva... Tajjeb tibża' li mxeb-ma tiddeksx? li sant totghodok?

Nad: Xejn affattu... Qed nieħu gost nisimgħek tgħid hekk....

Beppi: Ommajtha x'galet?
(Lil Madalena waqt li Anzolo qed jitkellem ma' Lucietà u Checchi-nittluf jaqa' bilqiegħda ħdejn it-tavolin.)
Wassab lil Lucietà minn hawn!

Nad: Għaliex?

Beppi: Għamel li għidtlek.

Nad: Imma, nista' nkun naf...

Beppi: Waqa, nghidlek kollox...

Mad: Lina....
Bepi: Lil-lejlie sabi!...
Mad: Sejra, sejra!.. Lucieta, imxi miegħi...
Il-lum [illegible] ~~[illegible]~~ inwasal biex -
sejjaten... Imxi, Chechi int wkoll.
Bepi: Le... Chechi jibqa' hawn.
Mad: Allura aħna biss... (Lil Lucieta)
Imxi mmorru lal-principal
ixid hekk...
(Joħorġ ma' Lucieta
minn fuq ix-xellug.)

IV. Xena.

Il-personaġġi ta' qabel barra minn
Madalena u Lucieta.

Bepi: (Mitluf jersaq lejn Chechi)
Banavolja!....
Chechi: (Sgum ixrabjat) Papa!...
Anzolo: (Jżomm lil Bepi) Ikkalma...
Ikkalma.
Bepi: (Lil Tina waqt li din tkun sejra)
Tiegaf... Ma xxiedibx titħarrek minn
hawn. (Lil Chechi)
Dagħkekk tirrispettana, hux hekk?
Dawn huma ~~[illegible]~~ l-eżempji
~~[illegible]~~ li qed ~~a~~ toffri lill-
oħtok... ~~Lil din, l-[illegible]~~
Lill-Omm din l-isventurata
jien ~~[illegible]~~ fil-pont tal-mewt,
titfihilha li miklu bxiela, li
xrabbietha bkhala binti ċ[illegible]
int li għalik batejt il-qalb
biex edukajtek u wassaltek fejn
wassaltek, issa kellaslna b'dan
l-agir tiegħek.... (Jdur fuq

Anzolo). Kont naħsib li ibni kienu xempju lil l-Onestà... xempju tajjeb, żagħżagħ... Kont naħsib li fid-dinja m'hemmx missirijiet xortihom tajba, kienjin dagsi... u issa... Issa... x'jiddiżorbdih? Fhiex kellu nsibnuh... Xi gwaj!... X'ħasra!.... (Tibki)

Anzolo: Beppi... Issa... kun raġel... itlifx l-għaqal tiegħek... Fid-dinja, kollox jissewwa... basta għadna ħajjin.....

Beppi: Iva... għandek raġun... Bid-dmugħ m'aħna sejrin insewwu xejn... Ħallini waħdi mgħu.

Anzolo: Immela.....

Beppi. Nitlobkom.

Anzolo: Twegħdni li tibqa' kalm?

Beppi: Iva... nwegħdek (lil Pina) Mur, għażiża binti... mur ma' Anzolo... (Lil Anzolo, b'lehen baxx).
Ħallihiex taħrab minn taħt għajnejk... li ma tagħmilx xi biċċa ġenn.

Anzolo. Serraħ rasek....

(Jitlaq minn fuq il-lemin, jiġbed lil Pina bil-ħlewwa waqt li din għadha tibki).

V- Xena.

Beppi u Chichi.

Beppi: U issa li minsaba wahedna, issa naf ~~xalbex~~, dil-kwistjoni, [illegible] tispicca.

Chech: Lesan rahel.

Beppi: F'erba' kelmiet. X'kitbitlek [illegible] laghmel b'din ix-xbejba?

Chech: (Nervous) Bitlauna li m'intix tisthuna li nizzewwigha.

Beppi: Ghaliex le?

Chech: Hemm ghalfejn tistaqsini?

Beppi: U zgur li nistaqsik.

Chech: Hallina minnek...

Beppi: X'irrisponjalu dak li [illegible] lil din ix-xbejba? Li nsawwar ~~[illegible]~~ l-izball reli tieghek?

Chech: Int qed taghmilha li tkun uzugt

Beppi: Imma dej? Propju int titkellem b'dan il-mod? Int li sa [illegible] qaghaltni nibki ghax [illegible] li tifel chijhen mela [illegible] tiddefendi b'din il-hila u l-gluheja lil din lid-disgrazzjata li f'waqt li deliqzja, li disprazzjoni, bejn ~~tat~~ [illegible] [illegible], fejn lil [illegible] taghha? Imma x'inzazza li arukat int? # ~~[illegible]~~ li [illegible] ~~dak il-kliem~~ mhux kont din li qalbek imma kont dak li telfitha qieha... li ghamiltha omm... li abbandunatha... li wassalha taghmel dak id-delitt... Kont nahseb li dak il-kliem... li din il-dejjiza kont [illegible] minn qalbek...

Int? Li [illegible] dak il-kliem qalbeek

ksieħt li kkonnu kien ejjieu
l-għajta tal-kuxjenza... Iva.
f'dak il-ħin li kont qed niżżinglu
b'ħalqi miftuħ, fija tassejt
sodisfazzjon... bejni u bejn
nifsi għedt: Iva... Ħeħħ issa.
Onest... Swajjet u galbieni... Tassejtni
ferħan, kien għamelha li kellek
f'dak il-Gari, imma l-aktar
li tassejtni ferħan kien dak il-
ħin li smajtek tgħallem lehnek
u tgħid... il-vizzju,
il-korruzzjoni, il-ħallelin
tal-gieħ u s-saħħa tan-nies
Iva... Ma stajtx nagħżel kliem
aħjar minn dak... Ħallelin
tal-gieħ u tas-saħħa!.. U int
issa, tibda issa waħda minnhom
waħda minn dawk li int
ikkundannajt b'tant twagħdir
u żebliħ.

Clich: Papà!...

Bep: Sħad li m'għedtx ħekk, jekk tista'?
Kien hemm tfajla maqbuna, sabja,
bla ebda esperjenza tal-ħajja...
li għalija din kellha tkun biss
kwalunkwe sagra... għalieux illum,
għalieux tkabbret mieghu, tatu
l-isbaħ snin. U tatu eghtxa
u ħallewh mħiex, ohloh, u
int, bl-akbar sellaħ... issa,
sterminata... bl-akbar sellaħ...
approfittajt minnha imma...
għamilt minnha omm... Imma

Kieku xi twaddiehor agensia b'dal mod m'ohtoh, ma kontx laqbiz jaqu a tatiffu minn grizmejh?

Chech: Naf li ghamilt hazin ... jisghobbija minn dak li ghamilt ... emminni ...

Bepi: Lajjeh!.. allura la int tief li ghamilt hazin, m'hemmx ghalfejn nitkellmu izjed ... Imb issa minni l-izball tieghek.

Chech: Billi nizzewwigha?

Bepi: Lea. Xejn iqas minn hekk.

Chech. Le... dan ma naghmlux...

Bepi. Dan hu dmirek ... dmirek sagrosanct.

Chech. (Jaqtaghlu kliemu) Dmiri hu li naghtiha ismi.

Bepi. Lea, xejn iqas minn hekk, nergà nghidlek...

Chech.. Imma mhux hekk malajr. Ahseb ftit, papà... jien ghadni zaghzugh ghadni nibda l-karriera tieghi ... xi ighidu n-nies ghalija mela chum jaqu li jien tabbejt is-sifitura tieghi?

Bepi. Imma dan, kellek tahseb fih qabel.

Chech. Imma qed nghid ... Imma jien lesssu tabbejtu a hemm dan l-ahbabba li tilfilni minn xi sejja: Il-gawwa taghtha ma flatitx nisrezizitiha...

Bepi. U ghaliex m'ghamaptx tissiezitek meta kellek tnibbi dik il-porra xebbija, ghandha thallas wahida l-konsegwenzi tal-flugha tieghek ... Imma qed nghid, Sur Avukat?

Chechi: Le... Biżżmien, meta nkun għamilt-
ekk, meta nitħaq jew nistħiq
nitħaq, allura nkun l-uwnel
wieħed li nibqa nitolbok biex
nirripara l-iżball li għamilt;
imma għall-issa, le... elf
darba le... m'irridx li naqa'
għaċ-ċajt ma kull min jaħbi...
M'irridx li meta jasal, jgħidu
L-Avukat Casanlau iżżewweġ lis-
sejħura li kellu:
Beppi: Is-sejħura tiegħek? Tiena mistħiq
naf int, x'int, Xi Markiż?
Xi Duka? Xi Prinċep? Kieku int
meta ġejt fid-dinja, jien, ma
kontx hemm għaqal u ġajt għas-sold
li kelli, kieku int x'int?
minn int? Żagħżugħ impusant...
jiġri Jgajjar jiġri minn hawn
għall-ħemm biex jara mnejn
se jġib il-bukkun lil kulħadd...
Chechi: Isimagħni, Papa'...
Beppi: Le, le... Wiġibni għalli ġed
nistagħek...
Chechi: Sajjeb... Ngħidlek li għall-issa
m'iniex betsinbni niżżewwiġha.
Beppi: Jgħifieri bekezulek tabbandunaha
j'naf lil tieg b'daħk it-tarbija
Chechi: Le... dan m'inienx naqħmlu.
Tiena mhux kwieb għal mantnimunt
tagħhom...
Beppi: U b'liema mezz? B'dawk
li qed tagħla jew li ġbajt s'issa?
Chechi: Qed iċċanfarni għaliex għamiltni
Avukat? Kont int li riedtni

nistudja.

Bepi: Llum qed jisghobija li edukajtek...
Dak li ghamilt-int aghar milli kieku
xraqt... kieku bqajt injurant, bhali,
jew dant tkun onest, galantom...
Chichi... Chichi... nitolbok ghachoptijja...
l-ewwel darba li qed nitolbok sa haja...
u dak li qed nitolbok huwa aktar
ghaliek, milli ghalija... Ahseb f'dik
il-kreatura innocenti li sejra titwieled...
F'takar li dik hija demmek...
msejkna kreatura... Gib quddiem
ghajnejk ~~l-ommok~~ dik l-omm...
din ma tharisx lejn il-kreatura
taghha bhal ma kienet tharis ommok
lejk... b'dik it-tbissima... Dik it-
tarbija, meta tikber ftit, tibda testendi-
idejha biex tfittxek bhal ma int
kont tfittex lili u din m'issibekx...
Xtghidilha omma... "Le, ghaziz tieghi-
le... int m'ghandekx missier... dan
ma ridex jaf bik... abbandunak...
int, ghalieh ma tiżżewwiex"... le. le...
it-tifel tieghi ma jistax ikun li
ried dan... ghaliex jiena int trabbejt
l-ommok kif trid, ma tistax ma
thobbex wholl lill-ibnek...

Chichi: Vergni ngħidlek... nahlifek...
Jien ma nongosx li nahseb
ghal gejjieni taghhom.

Bepi: (jaghlaqhlu kliemu) Ixbot... S'issa
tlabtek bil-kwiena, jien, missierek...
issa qed nordnalek... Int tiżżewweġ
lil Tina u mill-aktar fis possibbli.

Chuchi: Le. (Resolut)
Bepi: (Inabjat) Le? Sissohhlà tghid le?
Chuchi: (Agitat) Papà, lilek, jien, inhobbok... nadurak ... ma niedtx li int... tkun taf b'fatt li jien biss hu responsabbli ghalih, imma li int trid iggaghalni naitsabat bizzwieg li jirrovina l-gejjieni tieghi... li jaghmilni ridikola quddiem is-socjetà, le ... elf darba le... qhat mewni ghall-issa...
Bepi: Chuchi... Chuchi... (Miltuf minn sensih, jaqbdu minn sidru) ahseb f'dak li qed taghmel... Chuchi... titlifnix minn sensija...
Chuch.: (Tzomm idejh bil-qawwa) Papà!.. F'gieh Alla!.. Insiex li jien raġel wkoll!...
Bepi: (Iheghidu minn b'disprezz) Le... m'intix raġel.. Int bniedem vili... Alla... thieghidu minn dan... ~~m'intiex~~ ma jisthoqqlokx li titgà bam... Lil dan, int, tebbajtilha qieha... Int m'ghadekx izjed ibni, le!... Int m'intix bin iz-zwieġ bhal ma kont nahseb ibnek.... Mur!.. Alla minn quddiemi!....

VI - Xena.

Il-Konti Filipo u l-ohrajn.

Filipo: (Bill-jaccata) Wista' nghaddi?
Bepi: Huwa int? Ghaddi, ghaddi, habib. Int trid ~~taghtini~~ tonorani qieh billi qed tittobni l-eghrusija ta' binti, Enza

qed nghid?

Filippo: (Mibluqgħa) Sur Beppi!...

Beppi: Naturalment dan qed lagħmlu għax minn għalik, ahna, familja waħda...

Filippo: Ahjiti, għadni ma nistax nifhem...

Beppi: Mort ingarraq, ħabib... Aħna niesi tal-gattaqħmi u dak li hemm ~~hemm~~ bilqegħda, huwa ~~x-xempju tal-villa~~ l-kampjun tal-banavolqi... xempju tal-Villa... (Jurih il Checchi)

Checch: (B'leħen għoli) Papà!...

Beppi: Xi trid? M'għandek xi tgħid?

(Lil Filippo) Lil dak, għadni hemm recciptu għandan, jien, ma nistax... ~~Dal~~ nifhem...

(Jagħà bilqegħda, jibki)

Filippo: (Jersaq lejh) Sur Beppi... (Pawza)

Beppi: (Jqum) Għandek raġun... Il-bnedmin jaħu x'inħu minnu eghmila...

(Jersaq lejn il-bieb tal-jug ta-xellug)

Pina? Jekk tħobb hawn min qed jongos minn dmiru, hawn ukoll min jaf jpatti. Pina?

VII - Xena.

Anzolo, Pina, u l-ohrajn

Beppi: (Lil Pina li titfaċċa, b'rasha baxxuta, imxiħija segwita minn Anzolo).

Ersaq, binti, ersaq lejja... Erfa' wiċċek il-fuq... Mhux int għandek ~~tisthi~~ tmiss wiċċek lejn l-art... imbu int għandek tisthi... M'għandekx

ghaljeja tibki... Dak is-sinjar...
(Tindika lil Chechi
bla ma jhares lejh)
se jhalli dini id-dar... Int tibqa'
hawn ma dawk li jhobbuk... Il-
kreatura tieghek tkun qisha tieghi
wkoll... Jien sejjer nittiefi, imma
Alla sejjer jaghtini ichia flokii... Did-
darba... did-darba nghaiaf nidhkala
ahjar...
Pina. Le, Sur Beppi... ma nidsc...
Angolo. (Tersaq lejhom) Nirdieq nghid kelma.
Bhall-issa qieghed nammina l-kondotta
tieghek... ghal hajna ragunijiet
ma nistax nappruva dak li ged
tghid... Int ghandek dmirijiet
ohra... ghandek sebba... Jien,
minn naha l-ohra nirsab wahdi;
m'ghandix genituri... minn jigi
minni... hadd m'ghandi min
jindahalli. Pina ma tistax
tibqa' izjed hawn... ghalhekk tista'
tigi mieghi... Nehu tiriba jien u
nelu jasal il-waqt... Qieghdin
tifhmuni? Nedukawk ahna...
hija nifhmu ahna, hiex nelu jikber,
ghu-rispett tieghek, ma jistedx lil
min qiebu fid-dinja.
Beppi (Kommoss) Nirringrazzjak, habib...
Iva... nahseb fik ahna l-tnejn...
(Ibusu)
Angolo: (Lil Pina) Immorru.
Pina. (Tibki) Sur Beppi... nitolbok tahfirli.
Nahlfilek li jien ma nidsc nwiskom
b'dak li grali... Gejt ittradita
mill-Ghuba.

Anzolo: (Tiġbida l-barra bil-ħlewwa) Imxi miegħi.

Chichi. (Li matul ix-xena dehru li qed jaġitā sewwa minn sentimenti opposti, meta Pina tasal fuq il-bieb, jistendi idejh.) Le, Pina... Ma jistax ikun!...

Pina Ah!... (Taqa' f'dirgħajh.)

Beppi La fl-aħħar.

Chichi. Tilfet sensiha. (Iressaqa u iqiegħda fuq il-pultruna).

Beppi: (Jissokkorriha) Issa, issa... se intilfu sensiha wkoll? Ġibuli ftit ħall... tazza ilma... Issa, Pina... issa kollox irranġajna...

L-aħħar Xena.

Madalena, Lucietta u l-oħrajn.

Madalena. (Dieħla fuq ix-x. ma' Lucietta.) Spiċċat il-konferenza? Għajt nistenna!... (Tilmaħ lil Pina)

Alla tiegħi!... X'ġralha, Pina? (Tiġri lejha ma' Lucietta)

Beppi. Taha sturdament... Xejra mewt...

Dal-waqt tgħaddilha... kebbu... qed tiftaħ għajnejha.

Mad. Kuraġġ, għażiża tiegħi... m'għandek xejn

Pina. Sinjura Madalena... (Tħaddanha magħha).

Mad (Tbusa) Għaddietlek?

Pina Iva...

Chichi: (Bil-ħlewwa, lil Pina) Taħfirli?

Pina: Iena ġa insejt kollox.

Mad: (Sorpriża) Taħfer!.. Issa!... (Lil Beppi)

U x'għandha taħfirlu?

Bepi: Ħmerijiet... Ilbieraħ, tħarnu bejniethom.
Din kienet ir-raġuni li nidet tħallina.

Vlad: Għadni ma fhimt xejn.

Bepi: M'hemmx x'tifhem... Kollox ċar...
Biex nikkonkludu, għada nibdew nagħtu
għat-tridijiet... u ftit ġimgħat oħra
l-Lieġ.

Luc: (Lil Chichi, jedhana) Sassuw?

Vlad: (Dejjem aktar sorpriża) Il-Lieġ?

Bepi: Iva. Il-Lieġ.

Vlad: Imma, allura... dawn kienu jintebħu...

Bepi: ~~X'jidhirlek~~? Kollox mitfi!...

Vlad: U int bint lapsi dan?

Bepi: X'jidhirlek?

Vlad: (Tobgħa gesta mibluħa, hulqa mifluħa)

Chichi: (Bi tbissima) Kont ilbieraħ nistaqsik miegħu,
papa.

Bepi: Issa għadda kollox.

Vlad: Ix-xogħol ta' Chideuli x'inhu dwar l-affari?

Bepi: (Ibillunha j'widnejha)

Vlad: X'inhu? Chichi? Oh! Ma jistax ikun!

Bepi: Ma jistax ikun... M'intix tagħrafni li
bint jien, hux? Maddalena!...

Scpajju malajr.

5/3/65.